

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 80 Din, za inozemstvo 100 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2.50, velik
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem g.
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljke in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Vokopis se ne vračajo, nefrankirana
pisma na splošno ne prejemo. Uredništva
telefon šte. 50, upravnštva šte. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Ideje g. Korošca.

Tako je naslovljen članek, ki ga je napisala belgrajska »Samouprava«, glavno glasilo radikalne stranke, kot odgovor na izjavljanja načelnika SLS na celjskem zboru zaupnikov. Zalibog — to moramo predvsem ugotoviti — ni ta odgovor niti dovolj stvaren in resen niti vsaj malo dobrohoten, da bi mogel služiti za podlago kake nadaljnje diskusije v cilju razčiščenja in zbližanja obojestranskih stališč, ampak je zopet samo skozinskož prožet tistega, da se prav milo izrazimo, nerazpoloženja, ki ga z velikim obžalovanjem opazujemo vsa zadnja leta pri »Samoupravi«, nerazpoloženja napram slovenskemu narodu, po svoji ogromni večini stoječemu pod politično zastavo SLS. Ko bi pokazala »Samouprava« le količjak dobre volje nas Slovence prav spoznati in razumeti, bi morala zavzeti k celjskemu govoru dr. Korošca vse drugačno, to je simpatično stališče, kajti ravno v tem govoru je več kot dovolj momentov za prijateljsko tretiranje tistega »načela sporazuma«, ki ga baš »Samouprava« vedno zagovarja in ki naj bi služil tudi kot formula pri vprašanju vstopa SLS v vlado. Toda »Samouprava« se je vseh teh momentov v Koroščevem govoru popolnoma izognila in se namenoma lovi le okoli nekaterih povsem eksternih točk, ki z vsebino kakor s stališčem SLS nimajo nič opraviti.

Tako »Samouprava« proti povdanku dr. Korošca, da imamo Slovenci pravico zahtevati, da smo tudi mi na vladi in sicer zastopani po tisti stranki, ki je predstavljateljica večine slovenskega naroda, torej po SLS, mesto da bi po svojem lastnem stališču logično temu pritrčila, nastopa z ustavo in pravi, da ta zaključek dr. Korošca ni pravilen, ker da »naš ustav državni ne zna za plemenske in pokrajinske predstavnike u parlamentu, nego da za dolazak na upravo državno on traži večino u parlamentu od predstavnika naroda iz cele zemlje«, pa da potemtakem pravo, ki ga zahteva dr. Korošec, »ne samo da nije zasnovano na ustavu, nego bi bilo protivno izrečnim ustavnim odredbama. Prema tome, ono je jedna politička pogreška...«

Kar je tu »pogreška«, to pa je edino ta originalna »Samoupravina« razlaga ustave. Kajti prvič bi se z istim argumentom dalo dokazati ravno nasprotno, drugi je pravica Slovencev izražena že v samem imenu in značaju naše države »kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev«, tretji pa bi na ta način, namreč po razlagi »Samouprave«, Slovenci sploh nikoli ne mogli priti na vlado. V ostalem pa je »Samouprava« to svojo razlago ustave privlekla za lase samo zdaj proti Slovincem; svoj čas, ko so radikali izgubili vlado in jo je zasedel Davidović, se pa ta ista »Samouprava« ni mogla dovolj nakrižati z zahtevu, da ima pravico do vlade samo radikalna stranka kot predstavljateljica večine srbskega naroda. Taka je Samoupravina ustavornost in doslednost. In to kar ona zagovarja na podlagi »ustave«, je čisto golo načelo majorizacije, vladanje močnejšega nad slabejšim, ki bije v obraz načelom demokracije.

Nadalje zavrača »Samouprava« Koroščeve »pogrešne in neodmerene pretensije« češ, da on s tem, da vztraja na svojem programatičnem stališču, zahteva, da bi zaradi vstopa SLS v vlado, dve najmočnejši stranki v parlamentu, zapustili podlago, na kateri sta sklenili koalicije in da bi sprejeli nazore g. Korošca, ki so protivni taki podlagi. Konstatiramo, da dr. Korošec v svojem govoru takih pretenzij ni nikjer očitoval, pač pa je govoril o potrebi kompromisa kot povsem naravni podlagi vsake koalicijske tvorbe. Če pa »Samouprava« koalicijo med tremi tako razume, da se mora tretji brezpogojno podvreči diktatu drugih dveh, potem je seveda z njo v tej stvari vsaka diskusija nemogoča. In pripomniti nam je samo še to, na kakor dr. Korošec ne zahteva ne od radikalne ne od radičevske stranke, naj zapustita svoj program, tako naj se pa tudi ne zahteva od SLS, da bi ona zapustila svoj program.

To bi bili torej dve točki, kjer se »Samouprava« direktno in konkretno dotika Koroščevega celjskega govora, in to je tudi vse, kar ve sploh o tem reči. Kajti kar sicer pri tej priliki še piše, češ da je dr. Korošec razvijal teorijo klerikalizma »koji traži supremacijo cerkvene oblasti nad svetskom«, to je čisto navaden napad, ki je ravno tako nesmišeln kakor neutemeljen. Ni je besedice v celem govoru dr. Korošca, ki bi dal »Samoupravi« le najmanjšo upravičenost do take gorostasne trditve, in da je mogla sploh kaj takega zapisati, to je samo sugestija tistega duha, ki

Opozicija proti nasiljem režima.

PROTESTNO PISMO PREDSEDNIKU VLADE UZUNOVIĆU.

Belgrad, 22. novembra. (Izv.) Voditelji opozicionalnih strank so danes imeli sejo, na kateri so razpravljali o vedno pogostejših nasiljih režima nad svobodo in nad temeljnimi pravicami državljanov. Sklenili so poslati predsedniku ministrskega sveta protest, ki se glasi:

»Gospodu predsedniku ministrskega sveta! Razbijanje javnih političnih shodov se je v zadnjem času pričelo tako širiti, da predstavlja sistem, ki ga izvaja policija sama ali ga vsaj trpi. Policijski organi ogrožajo na ta način tudi tisto malo pravic, ki jih še imajo opozicionalni poslanci po čl. 18. ustave, da na shodih svobodno govorijo in se z ljudstvom dogovarjajo, in onemogočajo temeljne pravice narodnim poslancom, da bi dali temeljni račun o svojem delovanju v narodni skupščini. Ker vidimo, da se vse to dogaja pred Vašimi očmi, gospod predsednik, in da Vi ničesar ne storite, da bi se to preprečilo, dvigamo glas proti takšnemu delu, ki daje pred volitvami v oblastne skupščine povoda sumnji, da bo prišlo do krvavih preprirov, ko bo prišel čas volivne kampanje, kakor se je dogajalo pred poslednjimi skupščinskimi volitvami. Pripominjamo, da bomo o tem vprašanju govorili v narodni skupščini in dali priložnost, da daste

račun o celokupnem Vašem upravljanju z našo državo, v kateri svobodni državljani izgubljajo pravico za pravico, katere jim jamči ustava in zakoni. Izvolite, gospod predsednik, sprejeti tudi pri tej priliki izraze spoštovanja. Ljuba Davidović, dr. Anton Korošec, Joca Jovanović.

Belgrad, 22. novembra. (Izv.) Na seji voditeljev ožjega opozicionalnega bloka, kateri so prisostvovali dr. Anton Korošec, Ljuba Davidović in Joca Jovanović, se je razpravljalo o poslednjih dogodkih. Sklenilo se je: 1. da bodo v narodni skupščini zastopali stališče, 2. da čl. 14. poslovnika ni treba spreminjati, 3. da se predsedniku vlade pošlje pismo o nastopanju policijskih organov ob priliki javnih shodov, 4. ugotovilo se je, da sedanja vlada ničesar ne stori, da bi se omogočilo delo v narodni skupščini.

Belgrad, 22. novembra. (Izv.) Ljuba Davidović je v imenu ožjega opozicionalnega bloka zahteval od predsednika narodne skupščine, da se čimprej skličejo voditelji parlamentarnih klubov, da se dogovorijo o izvedenju skupščinskega poslovnika. Marko Trifković je obljubil, da bo sklical vse voditelje klubov na razgovor o tej stvari.

Slab dan za Pribečevića in Radiča.

RADIČU RAZBILI SHOD V HERCEGOVINI, PRIBIČEVIČU PA V VOJVODINI.

Belgrad, 22. nov. (Izv.) Včeraj sta imela Stjepan Radić in Svetozar Pribičević slab dan. Doletela je oba ista usoda, da so ju poslušalci izžvižgali, Stjepana Radiča v Hercegovini, Svetozarja Pribičevića v Vojvodini.

Polomija Stjepana Radiča v Stolcu.

Po belgrajskih vesteh je Stjepan Radić prišel v mesto Stolac in hotel imeti pred tamkajšnjim ljudstvom shod. Že pred Stolcem so pred prihodom v mesto Stjepana Radiča pozdravili s klici »Dole Radić!« Ko bi ne bilo orožništvo interveniralo, bi bilo prišlo do pretepa. Ko je Stjepan Radić pričel govoriti v Stolcu samem, so ga poslušalci pričeli takoj v začetku motiti. Ko je po svoji stari navadi pričel hvaliti, kako dobra je sedanja vlada, so mu od vseh strani zaorili klici: »V luknjo! V luknjo!«, hoteč s tem pokazati na njegovo znano junaštvo, ko se je ob času volivne borbe skrival v luknji. Radić je kljub temu poskušal govoriti, kar se mu pa ni posrečilo. Shod je moral prekiniti, kljub temu da je po njegovi odredbi pričelo orožništvo z nasajenimi bajonetami razganjati zborovalce. Ta nastop Stjepana Radiča pod senco bajonetov je še bolj razjaril ljudstvo. Prišlo je do živahnih manifestacij proti Stjepanu Radiću in njegovi demagoški politiki. Stjepan Radić je ves presenečen nad tem takoj odkuril iz Stolca, ne da bi čakal na banket, ki so mu ga priredili. Pa ne samo, da je pobegnil, ampak se je tudi takoj odpeljal iz Hercegovine. Pred odhodom je dejal v Čaplinji nekaterim svojim pristašem, kateri so ga čakali, da bi jim govoril, da ne bo govoril in da naj govori kdo drugi. Po vsem tem, kar je doživel v Stolcu, bi najraje videl, da bi ga sploh ne bilo v Hercegovini. To je velika sramota! Nato se je Stjepan Radić takoj odpeljal v Zagreb. To klaverno Radičevo agitacijsko potovanje po Hercegovini je najboljše znamenje, kakšno razpoloženje vlada med ljudstvom za Stjepana Radiča. Spoznanje prihaja počasi, ali gotovo, kakor prihaja ljudska sodba počasi in gotovo.

Razbit shod Svetozarja Pribičevića v Vojvodini

Nekaj sličnega, samo da v drugi obliki, se je pripetilo Svetozarju Pribičeviću na njegovi preveva »Samoupravo«, kadar piše o Slovincih.

Daleč proč od takega »klerikalizma« so ideje g. Korošca. Njegove ideje, ki jih je razvijal kakor vedno tudi na celjskem zboru, so ideje spravljivosti, medsebojnega razumevanja, prijateljskega sporazuma in pozitivnega, ustvarjajočega dela. Te ideje pa pri »Samoupravi« niso našle pravega odmeva. Zakaj ne?

To je dr. Korošec na celjskem zboru tudi povedal. Rekel je: Imamo politiko izžemanja Slovencev in nič drugega; politiko, ki je protislovenska, politiko, ki ji je vtisnjen pečat mržnje do vsega, kar je slovensko...

Kdor o tem še ni prepričan, ima v tem članku »Samouprave« nov dokaz.

govem shodu v Črepaji pri Pančevu. Tu so radikali organizirali demonstracijo proti demagogiji Svetozarja Pribičevića. Že predno je prišel Svetozar Pribičević v mesto, se je zbralo veliko število radikalov na vozovih in na konjih. Ob slavaloku, ki so ga postavili samostojni demokrati Svetozarju Pribičeviću, so ga sprejeli z gromovitimi protestnimi klici in porušili slavalok. Že pri tej priliki je prišlo do velikih nemirov in pretepov med radikali in samostojnimi demokrati. Samostojne demokrate je vodil poslanec Bošković, katerega je hotelo ljudstvo, kakor poroča belgrajska »Politika«, skoro linčati in se je radičega moral braniti z revolverjem.

Pod Pribičevićem se je zrušil govorniški oder.

Ko se je pričel shod in je Svetozar Pribičević stopil na govorniško tribuno, je med poslušalci nastal velik nemir. Velika tribuna, na kateri je stal Svetozar Pribičević s prvaki samostojne demokratske stranke, se je nenadoma zrušila in pod seboj pokopala vse samostojne demokratske prveke. Nato se je pričel splošen nemir in vpitje: »Doli Pribičević! Doli samostojni demokratje! Doli avstrijski generali! Doli budimpeštanske slugel!« Ko je Svetozar Pribičević videl, da se shod ne bo mogel vršiti, je s svojimi pristaši odšel. Za njim so šle tri godbe in igrate »Trauermarsche«. Tako so Svetozarja Pribičevića, samostojno demokratske prveke in pristaše spremili iz vasi. Ves čas so igrali žalostinke.

Shod radikalov. — Novi pretepi.

Na to se je pričel shod radikalov, na katerem je govoril državni podtajnik dr. Šuvaković. Po shodu je okrog pol 11 prišlo do novih incidentov. V besednem boju sta se spoprijela poslanca dr. Šuvaković (radikal) in Bošković (samostojni demokrat). Najprej sta se obkladala z najlepšimi priimki. Nato pa je Bošković sunil Šuvakoviča z nogo v trebuh, vsled česar je moral Šuvaković oditi domov. Radikali so vsled tega hoteli napraviti pogrom na samostojne demokrate. Le na prošnjo Šuvakoviča so opustili svojo namero, vsled česar ni prišlo do resnih spopadov.

Odmevi v belgrajski javnosti. — Zakonski predlog sam. demokratov za zaščito zborovanj.

V Belgradu se je posebno komentiral Pribičevihev slučaj. Splošno se je obojela malomarnost orožnikov in njihovih organov, ki so popolnoma v službi režima in ne skrbijo za prostost govora. Povodom tega slučaja, ki se je Pribičeviću pripetilo, so samostojni demokrati danes vložili nujen predlog za zaščito javnih zborovanj. V njem zahtevajo, da se mora srbski zakon o zaščiti javnih zborovanj razširiti na vsa država. Obenem zahtevajo, da se uradništvu strogo prepove sklicevati shode in na shodih agitirati.

Kakor je obsodbe vreden nastop oblasti, je vsekakor treba pribiti dejstvo, da so prvi bili tisti, ki so vpeljali takšne metode, samostojni demokrati. Njihove avantgarde so vedno

poskušale motiti opozicijske shode. Pri tej priliki omenjamo samo žalostne dogodke v Ljubljani. Zato je njihov korak, v katerem zahtevajo zaščito zborovanj, v toliko nesimpatičen, ker so se na to spomnili šele potem, ko morajo na lastni koži občutiti posledice, ki so jih izzvale metode, ki so se jih oni sami posluževali.

Kar se tiče Stjepana Radiča, je moralo biti ogorčenje ljudstva tem hujše, ker je celokupen državni aparat v službi Stjepana Radiča in se ga on izdatno poslužuje. Posebno se oboja dejstvo, da je dal Radić za svoj sprejem nalogo orožništvu, da ga ščiti pred ljudstvom z nasajenimi bajoneti, namesto da bi dal obračun o svojem hiševanju.

Uzunović pri kralju.

Nezadovoljstvo z Radičem. — Maksimović ima zbran obtežilni material proti Radiću.

Belgrad, 22. nov. (Izv.) Predsednik ministrskega sveta Nikola Uzunović se je danes odpeljal v Topolo, da poroča kralju o poslednjih dogodkih, posebno da opraviči vlado radi nedelovanja in radi letargije, ki vlada radi tega v narodni skupščini. Nekateri celo pravijo, da je predsednik pri tej priliki celo poročal o nezadovoljstvu, ki vlada med radikali radi poslednjega Radičevega nastopa.

Radikali pravijo, da je Stjepan Radić v svojem govoru v Bosni napadal radikale in tudi kralja. Radikali nadalje tudi pravijo, da ima notranji minister Boža Maksimović zbran ves material iz poslednjih govorov in da ta material zelo težko obremenjuje Stjepana Radiča. Ta material je Boža Maksimović predložil radikalnim ministrom. Ker pa niso bili vsi radikalni ministri zbrani, se ni moglo o stvari končno razpravljati. Radikali naglašajo, da je Stjepan Radić zato tako napadal radikale, ker se boji volitev v oblastne skupščine. Na današnji konferenci radikalnih ministrov, ki se je vršila po Uzunovičevi vrnitvi iz Topole, kjer se kralj še vedno nahaja, se je razpravljalo o teh stvareh, vendar se ni ničesar končno uveljavnega sklenilo, ker niso bili vsi ministri navzoči.

HPS.

Zagreb, 22. nov. (Izv.) Predsedstvo HPS je sklicalo za danes zvečer sejo, na kateri se je sklenilo, da se 27. t. m. skliče zbor zaupnikov HPS. Na dnevnem redu bo razgovor o oblastnih volitvah.

Zagreb, 22. nov. (Izv.) Včeraj popoldne se je vršilo zborovanje HPS v Trsteniku (12 kilometrov od Zagreba). Zborovanja se je udeležilo nad polovico volivcev, od katerih je večina organizirana v HPS. Navdušenje za HPS je bilo veliko. Na sestanku, na katerem sta govorila Kratina in Šipić iz Zagreba, se je sklenilo, da bodo pristaši HPS v Trsteniku sami izvedli organizacijo stranke v okolici.

MADJARSKA STRANKA NASTOPI PRI OBLASTNIH VOLITVAH.

Subotica, 22. nov. (Izv.) Včeraj se je vršila izredna seja glavnega odbora madjarske stranke. Na seji se je sklenilo, da se madjarska stranka udeleži oblastnih volitev. Ta sklep pomeni demanti vseh vesti, da se namerava madjarska stranka v naši državi likvidirati.

VOLITVE NA ZAGREBSKEM VSEUČILIŠČU.

Zagreb, 22. nov. (Izv.) Izid volitev v Jugoslovansko akademsko podporno društvo na zagrebskem vseučilišču, ki šteje okoli 1500 članov, je sledeči: »Jugoslavija« je dobila 460 glasov (»Jugoslavija«, klub samostojnih demokratov, Orjuna, radikali, »Triglave« in Janušić), Hrvatski vseučiliški blok (radičevci, pravaši in federalisti) 406 glasov, »Domagoje« z »Vojvodino« in »Danico« 195 glasov, Davidovičevci 108 in marksisti 56 glasov. Odborniška mesta so se razdelila na podlagi volivnega izida sledeče: »Jugoslavija« dobi 10, Hrvatski vseučiliški blok 9, »Domagoje« 4, Davidovičevci 1 in marksisti 1 mandat.

ZRAČNA PROGA BRATISLAVA—ZAGREB.

Rim, 22. nov. (Izv.) Kakor poroča agencija »Radio nazionale«, je prišlo med češko in jugoslovansko vlado do sporazuma, da se čimprej uvede zračni promet na progi Bratislava—Zagreb. Končno sta obe vladi stavili ponudbo italijanski vladi, naj podaljša progo iz Zagreba v Trst. Italijanska vlada je ponudbo sprejela. Zdi se, da bo linija podaljšana celo do Milana.

Naročajte »Križ na gori«

Siloviti viharji in poplave.

Genova, 22. novembra. (Izv.) V noči med soboto in nedeljo je divjal ob obali močan morsk vihar. Morje je udrlo na obrežje in povzročilo veliko škodo na progi Genova—Spezia. Proga Genova—Ventimiglia je na petih krajih pretrgana. Promet se vrši po obrežni cesti, kolikor je ostala nepokvarjena. Vihar je odnesel električno centralo v Savoni. Morje je pljusalo tako visoko na železnico, da je bilo radi tega razbitih več šip in ranjenih veliko potnikov. V Genovi je morje udrlo na Corso d'Italia. Škoda v pristanišču je jako občutna. V Speziji se je potopil morsk vlačilec. V vseh manjših pristaniščih je vihar odnesel vse pristaniške pomole. Električni tok na progi Spezia—Genova je ustavljen.

Milan, 22. novembra. (Izv.) Gardsko jezero je radi neprestanih nalinov silno narastlo. Na jezeru samem je divjal silen vihar. Voda je udrila na obrežje in uničila vse nasade. Promet je tu ustavljen. Tudi na Lago Maggiore je istočasno divjal močan vihar. Valovi so v Istri udrili v obrežno kavarno, kjer je bilo zbrano veliko ljudi, ki so čakali na potnike. V Como je jezero udrlo na Cavourjev trg in prišlo do stanovanj.

Milan, 22. nov. (Izv.) Pad je udril včeraj v Piacenzo. Okoli 14. ure je dosegel vodostajno višino 8,20 m nad normalo. Pozneje je pričel padati. Tičin je pri Aroni podrl nasip in na več krajih poškodoval železniško progo. Sedaj Pad že pada.

Nizza, 22. nov. (Izv.) Ob Rivieri se je včeraj utrgal oblak. Proga Mentone—Nizza je na več krajih pretrgana. Vendar je promet deloma že vzpostavljen. V Mentoni je voda

odnesla neko vilo. Človeških žrtev ni. Sploh je nevihta povzročila veliko škodo v vseh obrežnih mestih, ravno tako v Cannes.

Monakovo, 22. nov. (Izv.) Sem poročajo iz Porenja, da so v porenskem ozemlju besneli precejšnji viharji. Nobena vas ni ostala radi viharnege vremena nepoškodovana. Povzročena škoda je zelo velika. V Tessinu je padlo skoro 600 mm padavin, na Simplonu in Sv. Gothardu pa 1 m.

Monakovo, 22. nov. (Izv.) Iz raznih krajev Bavarske prihajajo poročila o škodi, ki so jo povzročili veliki viharji. Na Königseeju je razsaval v noči od sobote na nedeljo strahovit vrtnec.

Innsbruck, 22. nov. (Izv.) Na severnem Tirolskem so neurja povzročila ogromno škodo. Vihar je podrl strehe raz hiše; telefonski drogi so razbiti. Reke so zelo narastle. Na južnem Tirolskem tudi narašča vodovje. Deževno vreme še vedno traja.

London, 22. nov. (Izv.) Iz doline reko Themse poročajo o velikih poplavih, ki so nastale radi neprestanih deževnih nalinov.

London, 22. nov. (Izv.) V noči od sobote na nedeljo je vladalo tukaj strašno neurje. Male prometne ladje so morale na suho. Na Atlantskem oceanu je prišel parnik Altyort (3500 ton) radi hudega viharja v zelo kritičen položaj. Parniku, ki je močno poškodovan, so takoj hiteli na pomoč, da rešijo možno.

Madrid, 22. nov. (Izv.) Nad celo Španijo so besneli v noči od sobote na nedeljo in še tekom nedelje strahoviti viharji. Pripetilo se je veliko število nesreč. Tudi o človeških žrtvah se poroča.

Proslava 20 letnice Prosvetne zveze v Mariboru.

Da damo obračun o delu enega leta in da postavimo načrt za prihodnje leto, obenem pa, da se ozremo nazaj na dobo 20 letnega prosvetnega dela, smo združili proslavo 20 letnice, kar obstoja Prosvetna zveza v Mariboru, z rednim letnim obnim zborom. Spored je sledeči:

SLAVNOSTNA AKADEMIJA.

Nedelja, 28. novembra ob 3 popoldne slavnostna akademija v Narodnem gledališču:

1. Overture: Velika slavnost (godba kat. omladine).
2. Aljaž: Kmetski hiši (pevsko društvo Maribor).
3. Brož: Na valovih Jadrana (tamburaški zbor kat. omladine).
4. Slavnostni govor (dr. Anton Korošec, župan predsednik Prosvetne zveze).
5. Flotov: Overture k operi »Martha« (orkester Ljudskega odra).
6. E. Adamič: Večerna I. (pevsko društvo Maribor).
7. Adamič: Narodne pesmi (tamburaški zbor kat. omladine).
8. R. Ellenberg: Le moulin de la forêt noire (orkester Ljudskega odra).
9. Prešerna: Krst pri Savici (dramatično-deklamatorična uprizoritev, Ljudski oder v Mariboru).
10. Aljaž: Oj, z Bogom ti planinski svet (pevsko društvo Maribor).
11. Poslovilna pesem (godba kat. omladine).

Vstopnice se bodo dobile v predprodaji.

OBCNI ZBOR.

V ponedeljek 29. novembra t. l. bo ob desetih popoldne občni zbor v dvorani Zdrušne gospodarske banke (Aleksandrova cesta štev. 6) s sporedom:

- a) ugotovitev sklepčnosti po čl. 18. zvezinih pravil;
- b) odobrenje zapisnika XV. občnega zbora;
- c) poročila odbornikov;
- d) poročila zastopnikov avtonomnih zvezinih odsekov;
- e) poročilo preglednikov;
- f) volitve: predsednika, 8 odbornikov, 3 preglednikov, 5 članov v razsodišče;
- g) sklepanje o predlogih odbornikov in včlanjenih društev;
- h) slučajnosti.

Glede občnega zbora vsa društva prosimo, naj blagovolijo upoštevati čl. 18. društvenih pravil, ki zahteva, da vsako društvo vsaj enega odposlanca pošlje, ki pa naj ima pismeno pooblastilo. Morebitne predloge pa naj društva določijo vsaj osem dni prej Prosvetni zvezi v Mariboru, da bo mogoče sklepati o njih na občnem zboru.

TECAJ.

1. Ponedeljek popoldne od 14 do 18 so predavanja o pravilnem poslovanju društvenih odbornikov, o knjižnici in o časopisih. Zvečer je režiserska vaja na odru.
2. Torek dopoldne od 7 do 10 predavanja za gledališke režiserje načelne in praktične vsebine: Nekaj o dramatikah sploh in kaj naj naši odri igrajo (dr. Sušnik). Priprave za igro v splošnem in posebej tehnično na odru, glede obleke, glede šminkanja itd.
3. Torek dopoldne od 10 do 13 pa je predavanje za društvene pevovodje in sicer: Osebnost društvenega pevovodje; tehnično praktična navodila za društvenega pevovodjo; ustanovitev Mariborskega pevskega okrožja; naštudiranje skupnih pesmi za koncert Mariborskega pevskega okrožja.
- Vsa predavanja se vrše v dvorani Zdrušnogospodarske banke v Mariboru, Aleksandrova c. 6.
4. Udeležba, vseh tistih, ki bi želeli, da jim mi oskrbimo prenočišče, je potrebno vsaj 8 dni prej prijaviti.
5. Vsem udeležencem je dovoljena polovična vožnja od 27. novembra do 4. decembra t. l. na vseh železnicah po Sloveniji. Na odhodni postaji se da žigosati celna vozovnica z mokrim žigom, v Mariboru se vozovnica ne odda, paš pa se je mogoče z njo peljati brezplačno nazaj, treba je le še dobiti potrdilo Prosvetne zveze v Mariboru.

Boj za treznost

MR. JOHNSON — VODITELJ TREZNOSTNEGA GIBANJA V LJUBLJANI.

Mr. Johnson, senator Združenih držav Severne Amerike in voditelj treznostnega gibanja v Ameriki, si je, ko je prišel v Ljubljano, ogledal razstavo »Danicevega kola« na realki, kjer so prisegli novi člani kola. Nato se je Mr. Johnson odpeljal z avtomobilom na grad, odkoder si je razgledal ob se precej lepem vremenu krasno ljubljansko okolico in naše planine.

V Mestnem domu so se v nedeljo ob 10.45 zbrali voditelji, podporniki in prijatelji treznostnega gibanja, med drugimi so bili navzoči za društvo »Treznost« učitelj Rudolf Horvat st. in dr. Mikič, za akademsko sekcijo »Treznosti« J. Kristan, predstojnik higijskega zavoda dr. Pirca, za velikega župana vladni svetnik dr. Borštnar, za »Sveto Vojsko« in brezalkoholno produkcijo gosp. Lindič in za »Društvo za gojitve treznosti« gosp. Puhar.

Po kratkem pozdravu dr. Mikiča je začel v angleščini predavati Mr. Johnson o treznostnem gibanju v Ameriki in po drugih svetovnih delih. V angleščini podana Johnsonova izjava je precizno tolmačil bančni uradnik »Zdrušne gospodarske banke« gosp. Fran Miklavčič. Mr. Johnson je podajal trezno, logično in z ameriškim humorjem zanimivosti o prohibicijski borbi v ameriških državah.

V Ljubljano ni prišel, da bi podal kaka navodila glede poslovanja z alkoholnimi pijačami. Vi ste narod, ki vladate sami sebe. Vaša dolžnost je, da ta problem sami rešite. Semkaj sem prišel,

da pojasnim težkoče in borbe za treznost v Ameriki. Zakaj so sklenili v Ameriki uvesti prohibicijo? Amerika je pod alkoholom trpela celih dvesto let. Največ so trpeli oni, ki niso bili, žene in otroci, ki niso imeli kaj jesti in so bili obseženi v raztrgane cunje. Prišli pa so do prepričanja, da je treba s tem sistemom prenehati in ustvariti nov način življenja. V nekaterih deželah so rešili to vprašanje na ta način, da so smeli prodajati alkoholne pijače samo gotovi ljudje. Amerika je šla dalje ter sploh prepovedala točenje pijač. Najprej se je oficijelno izjavilo proti točenju 12.000 mest, pozneje se je gibanju pridružil 32 ameriških držav. Gibanje, ki se je pojavilo pred 60 leti, je uspelo dobro. Prohibicijo so uvedli, ker so uvideli, da je dobra. Prohibicijska ideja se je začela širiti po celem svetu. V Kanadi je že polovica »suhih«, tri mehiške države so odpravile alkohol, Finska je abstinenci, 218 občin na Danskem, 10% Litvanske, 62 občin na Bolgarskem, »suhe« občine so v Novi Zelandiji, dalje na škotskem in tudi na Angleškem. Ideja se širi povsod na svetu in zmaga. V Ameriki je bilo nad 176.000 licenciranih gostiln, ki so bile gnezdo trpljenja in žalostnih posledic. Čudne in neverjetne vesti so širile po svetu o prohibiciji in njenih uspehih. Pravijo, da Amerika sedaj več pije kot prej, ko ni bilo prohibicije. Če je to res, zakaj se nasprotniki pritožujejo čez njo? Prohibicija zmaga povsod in napreduje. Od 425 članov kongresa je 311 prohibicionistov; 75% ameriškega ljudstva se je izjavilo za treznost. Kdo je uvedel prohibicijo v Ameriki? Vse ženske organizacije, ki jih je tisoče in tisoče. Te so zanj agitirale. Za prohibicijo so bile vse poljedelske in kulturne organizacije in vse delavske organizacije.

Predavatelj je nato podal splošne statistične pregledne podatke, koliko popijo posamezna mesta. Svoja izjava je zaključil:

»Vsakega bi povabil, da pride v Ameriko, da sam tam vidi dobre posledice. Naj se ne ustavi v New Yorku, naj gre v Ohio, v mesto Westfield, kjer je moja mala hiša. Kdor pride tja iz Jugoslavije, naj se napravi pri meni domačega. Samo želim, da ne bi prišli vsi naenkrat. Vaak se lahko vsede za mojo mizo (klic iz občinstva: »In dene no go na mizo«), ne pod mizo!«

Predavatelj je žel za svoja izjava toplo odobravanje. Popoldne si je Mr. Johnson ogledal ljubljansko okolico.

Protialkoholna predavanja s sklopiščnimi slikami so za nekaj časa že vnaprej oddana. Kjer bi tako predavanje želeli, naj društva to čimprej sporoče »Sveti Vojski« v Ljubljani.

Knjižnica »Svete Vojške« se preureja in bo od 1. decembra t. l. interesantom na razpolago.

Katoliški svet

MODERNI NERON.

Preganjanje katoličanov v Mehiki ne pomenja, ampak še le stopnjuje vsaki dan. Niso preganjanji samo pastirji, ampak tudi verniki, ki jočejo za duhovno tolažbo, katere pa ne morejo dobiti, ker duhovnikov je le se malo na svobodi in še ti pod najstrožjimi kaznimi ne smejo opravljati svoje službe. Nič nenavadnega ni, če med največjim sramotjenjem odpeljejo državni organi duhovnika, ki v svojem stanovanju opravlja najsvetejšo službo, v ječo. Direktno od oltarja proč jih trgajo in v mašni obleki jih odvajajo v zapore...

In najpodlejša bogoskrbnost! V Noria de Angelis se je 22. okt. pripetilo, da je državni uradnik zaplenil pri nekem duhovniku ciborij s posvečenimi hostijami, katere je ta propalica na glavnem trgu s sardelami vred zavžila.

Škofa iz Chiapas in Huajapuan in ves kapitelj v Chile pa so zaprli.

Nihče ne more tajiti, da brez upliva boljševizma ni v Mehiki. Čemu neki pa je pretekli mesec potoval Calles v Rusijo in kako neki to, da se širi boljševiška propaganda med meksikanskim delavstvom? Ni torej čudno, da gospod Calles pravi, da v Mehiki ni preganjanja katoličanov, ampak le upor duhovščine in vernikov proti »odrešilnim« postavam. Kdo se ne spomni na izgovor boljševikov v letih 1919—1923 in dalje, da je vera svobodna, samo poučevati se ne sme, medtem so pa najkrutejšje preganjali vso duhovščino, katoliško (proces nadškofa Czieplakal) in pravoslavno in vernike! Skratka: mehiškansko krščanstvo se mora povsem primerjati s krščanstvom v katakombah.

Omenimo naj par slučajev »dobrohotnega« Callesa. V glavnem mestu Mehiki so nedavno aretirali večjo družbo mladeničev — članov »Lige za versko svobodo«. Policijski ravnatelj Robert Cruz je na najkrušnejši način ravnal z njimi. Kljub vsem protestom jih je zaprl, in sicer tako, da so celo noč morali prestat med roparji in zloglasnimi ženskami ter od njih biti zasramovani. Toda mladeniči se niso zmenili za to družbo — molili so rožni venec skupno.

V mestu Zami pa so aretirali mladeniča Manuela Melgarejo (24 let) in Jakoba Silva (17 let), ki sta agitirala za »Ligo za versko svobodo«. Vojaštvo je hotelo prvega prisiliti, naj zakliče: Živjo Calles! Toda on je v odgovor zaklical »Živel Kristus Kralj!« in izjavil, da je zanj pripravljen umreti. Ker na ta način ni hotel počastiti Callesa, so ga divji vojaki začeli mučiti. Ušesi so mu odrezali kos za kosom tako, da je ostal brez ušes. V teh grozljivih trenutkih pa ni nehal klicati: »Živel Kristus Kralj!« na kar so mu odrezali še jezik. Tedaj ga je njegov tovariš Jakob Silva s tako silo objame, da jih vojaki niso mogli ločiti. In v ljubezni polnem objemu so ju odpeljali v smrt: Tako umirajo katoliški mladeniči za svojo vero!

LEGAR V HANNOVRU.

Hannover, 22. nov. (Izv.) Število na legarju obolelih znaša še samo 452; doslej je skupaj umrlo 267 oseb.

Personalna unija med Romunijo in Madjarsko?

Budimpešta, 22. nov. (Izv.) Nadvojvoda Albrecht je incognito odpotoval v Rim. V zvezi s tem potovanjem se domneva, da gre za zaroko s princezino Ileano. Širijo se tudi vesti, da bo Mussolini podpiral idejo personalne unije med Madjarsko in Romunijo.

Odkrita zarota v Romuniji

Bukarešta, 22. nov. (Izv.) Tukaj se je odkrila zarota, ki je imela namen, da spravi na romunski prestol princa Karla, in to tudi s silo, če bi bilo treba. Več oseb je bilo aretiranih. Iz vojske bodo odpušteni vsi oni častniki, o katerih je znano, da so pristaši princa Karla. Razen tega se bodo garnizije posameznih mest premestile. Tudi je vlada odposlala nekaj detektivov v Pariz, ki naj preprečijo prihod princa Karla.

Bukarešta, 22. nov. (Izv.) Kakor strela iz jasnega je vplival v tukajšnji politični javnosti senzacionalen članek opozicijskega lista »Romania«, v katerem se razkriva namen bivšega prestolonaslednika Karla, da se vrne v Romunijo. Vladnih krogov se je polastila radi tega velika vznemirljenost. Predsednik vlade Avarescu se je takoj sestal z Bratianom, vodjo liberalne stranke. Dogovorila sta se, da bodo vladne stranke skupno z liberalno storile vse korake, da se prepreči vrnitev Karla v Romunijo.

Konfinacije v Italiji pričele.

Rim, 22. nov. (Izv.) Danes je prvokrat stopila v veljavo nova policijska reforma v Italiji; prvokrat se je pričelo v smislu reforme s konfinacijo politično nezanesljivih oseb. Kakor poroča Giornale d'Italia iz Lucce, se je vršil v prostorih tamošnje prefekture sestanek vseh komitejev, ki imajo nalogo, da izvedejo konfinacijo vseh politično nezanesljivih oseb iz Italije. Sestanek se je vršil pod predsedstvom podprefekta. Odsek je proučil vse gradivo, ki se nanaša na razne politično nezanesljive osebe; končno se je storil sklep, da se konfinira 6 oseb v Via Reggio za dobo petih let (oziroma štiri in treh let). Med konfiniranimi se nahajata tudi dva poslanca, in sicer komunist Salvadori in liberal Benediti.

GARIBALDI V ZVEZI Z ZANIBONIJE.

Nizza, 22. nov. (Izv.) V tukajšnjem stanovanju Riciotta Garibaldija so se našla pisma, ki zelo obremenjujejo Garibaldija, ker dokazujejo, da je stal v stikih z Zanibonijem.

PREPOVEDANI NEMŠKI LISTI V ITALIJI.

Innsbruck, 22. nov. (Izv.) »Innsbrucker Nachrichten« poročajo iz Bozna, da je tridentinska prefektura prepovedala uvoz sledečih nemških časopisov: Tiroler Anzeiger, Reichspost, Tagespost in Deutsches Volksblatt. Ne ve se, kako dolgo bo ta prepoved v veljavi.

Angleški rudarji.

London, 22. nov. (Izv.) Zastopniki rudarjev in rudarskih lastnikov v okraju Northingshire so sklenili dogovor, na podlagi katerega bo obvezno za rudarje sedemurno delo na dan in se bo ustanovil poseben mezdni urad, ki bo urejeval mezne spore. Kot najmanjša meza se je določil znesek 7 šillingov. Temu dogovoru se pripisuje velik pomen, ker se bodo gotovo po tem zgledu sklenili slični mezdni dogovori tudi v drugih okrajih.

Preustroj Britanskega imperija.

Britanska državna konferenca, ki je te dni zborovala v Londonu, je soglasno sklenila nove določbe, po katerih se preustroji državno-pravno razmerje med Anglijo in dominijoni v zmislu popolne federacije. Določbe se niso sklenile v obliki nove državne ustave, marveč v obliki poročila, ki ga je sestavila posebna komisija drž. konference. Nove določbe so sledeče:

»Udje države so avtonomna narodna občestva v imperiju, ki imajo popolnoma enake pravice in dolžnosti in ki niso drug drugemu v nobenem pogledu podrejeni, bodisi v notranjih bodisi v zunanjih zadevah. Veže jih med seboj le skupna zvestoba do krone in pa prostovoljna pripadnost članstva skupnega angleškega naroda.

Naslov angleškega kralja se bo v bodoče glasil: »Jurij V., po milosti božji kralj Anglije, Irske in prekomorskih dominijonov, cesar Indije itd.«

Vlade glavnih mest dominijonov bodo v bodoče obvečvale z londonsko vlado čisto neposredno, kabinet s kabinatom; edini svetovalec angleškega kralja v stvarih dominijonov bo kabinet vsakega posameznega dominijona.

Pogodbe z zunanjimi državami sklepa vsak dominijon sam; dolžan je le o nameravani pogodbi obvestiti tiste dominijone, katerih interesi bi bili s pogodbo prizadeti. Vse pogodbe, ki jih sklene Anglija ali pa dominijoni, se sklepajo v imenu angleškega kralja kot vladarja vsakega posameznega dela države.

Glavna odgovornost za zunanjo politiko ostane zaenkrat angleški vladi. Vendar ne more noben del države sklepati kakršnihkoli obveznosti, ki bi kak drug del avtomatično vezale. Posamezni dominijoni si morejo v tujih deželah ustanoviti svoja lastna zastopstva. Sistem zunanje-političnih posvetovanj med Anglijo in dominijoni se bo uredil tako, da se bodo ta posvetovanja vršila stalno neposredno med zastopniki dominijonov in angleško vlado v Londonu in med zastopniki angleške vlade in dominijoni v glavnih mestih dominijonov.

Na mednarodnih konferencah, ki jih sklicuje Društvo narodov, bodo zastopani deli države vsak po svoji posebni delegaciji, vendar bodo delovali skupno; glede drugih mednarodnih konferenc pravi poročilo, da ni mogoče sklepati splošno veljavnih določb.

Pogajanja s Slovaki za vstop v vlado.

Praška »Tribuna« poroča, da se sučejo sedaj pogajanja glede vstopa slovaške ljudske stranke v Švehlovo vlado samo še okoli ministrstva za Slovaško. Slovaki zahtevajo, da to ministrstvo zasede pristaš slovaške ljudske stranke, Švehla pa na to nikakor noče pristati. Sedaj iščejo izhoda v kompromisu, da bi se ministrstvo za Slovaško sploh odpravilo in bi ostali le okrožni uradi, na čelo katerih bi se imenovali Hlinkovi pristaši. — »Nar. Osv.« pa poroča, da naj bi se Slovaki pridobili s cerkveno političnimi koncesijami: Nanovo naj bi se razdelile škofije na Slovaškem, tako da bi se ustanovila še ena nova škofija, cerkvena posest bi se razdelila, ostala naj bi deška semenišča in druge cerkvene šole. — Češki liberalni listi protestirajo proti takim koncesijam, češ, da bi bil to nekak konkordat.

Kaj se godi doma

Nesrečne manipulacije z orožjem.

3 težke, 1 smrtna poškodba.

V ljubljansko splošno bolnico so včeraj pripeljali 4 osebe, ki so postale žrtve neprevidne manipulacije z orožjem. Iz Primskovega pri Kranju je prišel v bolnico 24letni posestnik sin Matevž Krt, ki je bil vsled strela težje ranjen v desno roko. Matevž Krt je hotel na svečan način praznovati neko svatbo v domači vasi in je začel streljati s puško. En strel, ker se je puška prehitro sprožila, je zadel Krt v desno roko. Bil je pri tem zelo nepreviden. — Progovni čuvaj državne železnice France Šinkovec, ki stane na Vrhniki, je bil po revolverski krogli težje zadel v desno nogo. Šinkovec se je vrnil z nočne službe na prog. Doma je izvelkel samokres tako nerodno iz žepa, da se mu je sprožil in ga je strel zadel v desno nogo. — V žirovskem kamnolomu je v soboto razstreljeval kamenje 24letni delavec Jože Raztresen, doma z Vrha. Nabita mina je predčasno eksplodirala. Eksplozija je bila silovita in je Raztresena hudo razmesarila. Smrtno-nevarno ranjenega so prepeljali v nedeljo jutraj v ljubljansko bolnico. — V nedeljo okoli 22. so na kmetskem vozu pripeljali v bolnico mladeniča Rudolfa Pintarja, borečega se s smrtno radi dobljenih poškodb. Ko so ga prenesli na kirurški oddelek, je izdihnil. Toliko je neznan vzrok v bolnici omenil, da je bil Rudolf Pintar žrtev eksplozije močnarja, s katerim so v nedeljo streljali. Ker je Rudolf Pintar umrl, niso mogli v bolnici ugotoviti niti njegove starosti, niti ne kraja, kjer se je nesreča z močnarjem zgodila. — O smrtni nesreči Rudolfa Pintarja nam naknadno še poročajo: V vasi Trnja pri Stari Loki so po stari navadi pričeli slaviti ženitovanje dveh bogatejših rodbin. Rudolf Pintar, 46letni poljski delavec, je popoldne, ko so vozili bala, nabjal in streljal z močnarji. Pri tem nevarnem poslu pa je bil tako nepreviden, da je kadil cigareto. Med nabijanjem smodnika v močnar je zato nastala po cigareti eksplozija, ki je Pintarju glavo popolnoma razmesarila. Pol obraza mu je močnar kar raztrgal.

Težka nesreča.

Krasna jesenska nedelja je izvalila polovico Maribora v okol. Ceste so bile polne pešcev, avtomobilov, kolesarjev in motociklistov. Nazaj v mesto se je vračalo vse v židani volji od letošnjega vina in posledica so bili številni karamboli, ki pa so potekali več ali manj srečno razen enega, ki se je dogodil na cesti med Mariborom in Kamnico. Mariborski trgovec g. Ernest Gert je vozil s svojim motornim kolesom proti Kamnici. V drugem klancu, ki je nevaren radi strmine in ostrega ovinka, mu je privozil nasproti s kolesom 25 letni ekonom iz Fale, g. Ivan Korman. Na ovinku nobeden od voznikov ni pazil, če vozi po pravilni strani ceste in tako je bilo trčenje neizogibno. Sreča je samo to, da je vozil motociklist v hrib precej polagoma, drugače bi bila nesreča še večja. Oba voznika sta padla v jarek. G. Gert si je zlomil desno roko pod komolcem, Korman pa je dobil težke poškodbe na glavi, rokah in nogah ter je obelžal nezavesten. Ponesrečenca so nudili prvo pomoč mimooidi in obveščena je bila hitro tudi rešilna postaja, ki je oba prepeljala v bolnico.

Štirje splavi obtičali sredi Drave

Ker je Drava padla in je toplo vreme, se je zelo živahno razvil promet s splavi. Vožnja iz Dravske doline po vodi do Maribora je brez ne-

varnosti, a popolnoma je spremenila Drava glavni tok od Ptujja naprej. Zadnji petek so obtičali na po zadnji povodnji nastali nasipini pod Ormožem štirje splavi. Slavarji so imeli seboj čoln, v katerem so se odpeljali proti Varaždinu, da so si natančno ogledali novo nastale zapreke in nevarnosti. Šele po tridnevnem trudopolnem delu se je posrečilo omenjene splave zopet poriniti v glavni tok. — Mariborsko pristanišče je natlačeno s splavi, ki pa ne morejo naprej, ker je premalo veslačev in krmarjev. Ti splavi bodo čakali v Mariboru dokler se ne vrnejo splavarji, ki so odpeljali prve partije v Osijek, Dobrovo, Vukovar in Novi Sad. Za lastnike splavov znači to pomanjkanje izurjenih in preizkušenih splavarjev veliko škodo. Toliko splavov in to ob enem kakor letos še ni videl Maribor v novembru.

Požar.

V Babni reki pri Sv. Stefanu, okraj Šmarje pri Jelšah, je uničil požar posestniku Mihaelu Stancarju gospodarsko poslopje in z njim vred vse svinje in več lepih ter močnih vozov. Bilo je mogoče oteiti samo malenkost, ker je bilo celo poslopje trenutno v objemu plamenov. V veliki nevarnosti je bila cela vas, a vendar se je posrečilo po trudopolnem gašenju požar omejiti. Na kak način je nastal ogenj, se še ni ugotovilo. Sumi se, da je bil podtaknjen od zlobne roke.

Usodepolna avtomobilska nesreča.

V avtu št. 899 se je vozila v nedeljo zvečer ob 18 večja družba, ki je bila na izletu v Samoboru, proti Zagrebu nazaj. V avtu so se vozili: lastnik avta St. Stefanovič, gostilničar Skusič soprogo in sedemletno hčerko, mesar Zajec soprogo ter neki Jožef Pirc. Pri čuvajnici v Podsedu, kjer sece cesta progo, so bile železniške zapornice spuščene; avto je pridiral baje po cesti proti zapornicam s tako silo, da je dvignil mrežo in prišel na progo v usodepolnem trenutku, ko je ravno privozil mimo monakovski brzovlak. Še preden sta trčila brzovlak in avto, sta še tik pred zapornicami skočila iz avtomobila Zajec in Skusič ter si s tem rešila življenje. V naslednjem trenutku pa je prišlo do strašnega karambola. Brzovlak je odbil avto s tako silo, da je avto odletel proti bližnjemu plotu, kjer se je popolnoma razbil. Nesreča je hotela, da sta pri karambolu prišli obe gospe pod lokomotivo, ki ju je popolnoma zdrobila in razmesarila. 50 m po progi navzgor so ležali posamezni deli trupla — grozovit pogled! Skusičeva sedemletna hčerka in g. Pirc sta ostala nepoškodovana. Šoferja Stefanoviča pa je vrglo pri karambolu iz avta; pri tem je letel v obliki spirale 10 visoko preko lokomotive in priletel na drugi strani tako nesrečno v jarek ob cesti, da si je ob velikem kamnu v jarku razbil glavo.

Železniška komisija je takoj prišla na kraj nesreče in zaslišala g. Pirc in še štiri žene, ki so bile priča tragičnega dogodka.

Naročajte 'Slovenca'!

Tračnice

za poljsko železnico, rabljene, toda dobro ohranjene, ter zraven spadajoče vrtilne PLOŠČE, 600 tirne širine, kupim. Oferte s ceno na: HARTNER, Murska Sobota.

Preselitveno naznanilo.

Naznanjam cenj, občinstvu, da sem se preselil iz dosedanjih mojih poslovnih prostorov na Miklošičevi cesti št. 4 v nove lokale,

Šelenburgova ulica št. 1.

Zagotavljajoč še v nadalje najsolidnejšo postrežbo, se priporočam za nadaljnjo naklonjenost. Konfekcijska industr., zaloga češkega in angleškega sukna JOSIP IVANČIČ.

Dr. Fr. Tr.:

Josip Juraj Strossmayer

(Dalej.)

Prvi in naravni škofovi prijatelji pa so bili odlični s novi slovanskih narodov. Zanje je bilo Strossmayerjevo srce kakor za brate. Zato so ga proglasili nasprotniki za »pan-slavistac«.

»Zadnja svakoga čovjeka, svake države i cijeloga čovječanstva jeste vršiti istinu i pravdu na ovom svijetu.« To osnovno načelo je urejevalo Strossmayerjevo odnošaje napram slovanstvu. Po odnošajih so mu prvi in najbližji Čehi. Z njimi je sklenil že l. 1848. prijateljstvo. Misel o federalističnem ustroju monarhije je branil Strossmayer tudi v hrvatskem saboru. Prijateljske vezi so ga vezale s Palackijem, Riegerjem, Josipom Jirečkom, Kilam Martinicom, Skrejšovskim, Čermakom in drugimi. S pobratimom Franjem Ladislavom Riegerjem je dopisoval nad 50 let. Ob petdesetletnici škofovanja mu je Rieger takole čestital: »Visoko štovani prijatelju! Malo ih je, kojima je Bog dao, da učine historijski što znamenito. Ali sretan i zaslužan je onaj, komu toplo srce za dobro naroda i požrtvornost pružaju snagu, da taj veliki božji dar pretvori u neprolazna djela, i koji stupajući pred svojim narodom taj narod snažno naprijed pomiče. Tebi, plemeniti mužu, sve je to dano i k svemu tomu visoka starost sa du-

ševnom jakošću. Ako se i ne može sve ono veliko, za čim težimo, postići, ako i najplemenitije namjere ljudi sumnjice, ako i patriot-ske čine drugi nezahvalnošću uzvraćaju, vlastita svijest, da smo požrtvovno samo za dobrim težili, bodri nas na putu prema grobu i tješi time, da će nam s onu stranu groba povijest izreći pravedan sud.«

Slovaki so se zbirali okrog Strossmayerja v veselju in tužnih dneih kakor otroci okrog svojega očeta. Ko je cesar Franc Jožef I. (1862) potrdil pravila slovaške Matice in v ta namen daroval 1000 gld. se je s podobnim darom prvi oglašil Strossmayer. »Nijedno plemo slavensko u Austriji — jim je takrat pisal — nije u toli teškom položaju kao slovački narod u Ugarskoj. Moje je ipak čvrsto uvjerenje, da će pravda i istina pod blagim upli-vom Boga i pravednoga vladara prije ali poslije i tu pobijediti... Nadati se je, da će i Madjari uvidjeti, da u interesu njihovu leži, da krasni narod slovački zadovoljan i sretan bude, što dakačo dotle biti ne može, dok mu jezik i narodnost u svakom obziru obezbijeđena ne bude.«

Gorke simpatije je gojil Strossmayer do Poljakov. L. 1881. je v proslavo slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda napisal sijajno spomenico, v kateri roti ruski narod, »naj se približa sv. stolici in izboljša svoj odnošaj napram najboljši darovitemu slovanskemu ple-menu — Poljakom.« Istega leta je Strossmayer pohitel s Poljaki-romarji pred sv. oče-

ta. Tako se je polagoma seznanil z najodlič-nejšimi zastopniki poljskega naroda — knezom Czartoryskim, Sanguskim, Lubomirskim, Grabowskim, Jablanowskim, Adamom Sapie-ho, grofom Tarnowskim, Kuluczyckim in drugimi.

Hudo je bolelo Strossmayerja zatiranje Rusinov od strani Poljakov, zato je porabil vsako priliko, da je nastopil kot njih zagovornik. V pismu, ki ga je naslovil dne 23. marca l. 1888. rusinskim društvom, govori: »Budućnost Slavjanstva, njegova sloboda, prosvi-jeta, pobjeda i slava očevitno leži u medju-sobnosti njegovoju ljubavi, slozi i bratskoj uzajamnosti. Ako se mislimo tudjoj navali i tudjoj nepravdi oteći, očevitno je, da mi sami jedan prama drugomu ne samo vazda i vazda pravdu, nego i bratsku ljubav vršiti imamo. Ja ovo sveto načelo ovdje na jugu po mogućnosti zastupam i širim, vi pak, slavna moja gospodo i časna braćo, činite to tamo na sje-veru! Bog nas i ovdje i ondje blagoslovio i dao, da čvrstom vjerom našom i svakom kršćanskom dobrotom i kreposti vrijedni i dostojni uvijek budemo onih svetih i neumrlih svrha, na koje nas je božja providnost pozva-la. Medju vašim in našim narodom mnogo se sličnosti nalazi. Vaš krasni ljupki jezik blizu je našega jezika; vaše divne pjesme, kojima se više praha zamalaskoga u rajske visine uznašate, kao da su isto to, što i naše pjesme; vaši uzorni napjevi i vaše pučko pjevanje u toliko je istovjetno sa našim napjevima i na-

šim pučkim pjevanjem, e se čini, kao da je jednoga ter istoga naroda. A i čud nam je skoro jedna ter ista, sklona na čednost, umi-ljatost i ljubežljivost. Svijem tijem kao da smo i mi ovdje i vi tamo na jednu ter istu posebnu svrhu opredijeljeni, a ta je: da svaku do-druže nepravdu odvažno od sebe odbijemo, ali nepravde nikad nikomu ne nanašamo, nego vazda i vazda svetoj istini služimo i ljubav vršimo, u kojoj se otajstvo i naše cijeloga Slavjanstva slobode, prosvjete, sreće i bolje budućnosti sastoji.«

Končno naj omenim še Ruse, ki jih je Strossmayer prav tako ljubil kakor druge Slo-vane; bolelo ga je le, da so Rusi odcepljeni od Rima. Zato jih je ob raznih prilikah vabil, naj se vrnejo k edinstvu cerkve. Večkrat je rekel, da bi za uresničenje te misli žrtvoval svoje življenje. Zavedal pa se je tudi, da se tako delo ne da izvršiti v enem desetletju, ampak da potrebuje več vekov. Kot prvi po-goj zblizanja je smatral ožje stike med obema cerkvama. V tem oziru je že l. 1879. pisal črnogorskemu knezu: »Ja već nekoliko godi-na nastojim ne samo naše jugoslavenske gla-ve, nego i samu Rusiju uputiti, da je u sla-venskom interesu neizmjereno stalo, da se gle-de svojih katoličkih podanika sa svetom sto-licom sporazumije. Cijelo ovo stoljeće ne po-znaže po mom osvjedočenju djela uzvišenijega i divnijega, nego što je djelo, koje se je u najnovije doba po Rusima dogodilo; a Crno-gorci i crnogorski knez ponovili so u tom

Tako čisto

in blago, da ga brez škode stalno prenese tudi najnežnejša koža

ELIDA

IDEAL-MILO

Temeljito parfumirano

Slovinci v Italiji

Teroriziranje slov. duhovnikov v Istri.

Ponovno smo poročali o strahovladi fašistov-skih glavarjev po Istri, ki so se v zadnjem času z vso silo vrgli proti slovanski duhovščini. Vse kaže, da nameravajo fašisti v Istri onemogočiti bivanje slovanskih in hrvatskih duhovnikov. V svoj namen porabijo vsako priliko in iščejo incidentov s slovansko duhovščino. Sedaj so se spravi na duhovnika Božo Silvanijo v Krkavcih. V »Popolo di Trieste« so ga napadli, češ, da se ni hotel na dan proslave zmage (4. novembra) ude-ležiti slovesnosti in da ni hotel moliti v italijan-sčini. To obtožbo je vseboval dopis omenjenemu listu iz Krkavcev. »Popolo di Trieste« pa je na-pisal na račun omenjenega duhovnika še posebno notico v kurzivnem tisku z velikim naslovom: »Religiosi si... ma Italiani (Verni da... a Itali-jani).« »Popolo« pravi, da g. Silvaniju prihajajo vsak dan »Mali liste in drugi slovanski listi, o italijan-skih pa ni sledu.« S tega mesta smo pozdravili č. g. Božo Silvanija, piše »Popolo«, »ob njegovem prihodu v občino: nikdo nas torej ne more suni-čiti, da preganjamo duhovščino.« »Popolo« zaključuje, da imajo fašisti najboljšje razpoloženje proti vsakemu duhovniku, ki razume, da je po-trebno uravnati svoje delovanje z državnimi smer-nicami, ki jih daje vlada in vsi fašisti. Z drugimi besedami povedano: duhovnik mora biti na raz-polago zadnjemu fašistu tudi v cerkvi. S svojo no-tico je »Popolo« dal oficijelno sankcijo divjanju fašistovske druhali proti duhovščini v Istri. — Zakaj so fašisti pozdravili g. Silvanija, ko je pri-šel v Krkavce? Po njegovem priimku sodejo so fašisti mislili, da je Italijan in da bo na njihovo zahtevo uvedel italijanski jezik v cerkev v čisto

hrvatski občini. G. Silvani pa je Hrvat. K njemu so prišli fašisti in zahtevali, da mora biti ob 10 maša z italijansko pridigo. G. župnik jim je od-govoril, da tega nikakor ne more storiti, ker je bila pridiga vedno v hrvatskem jeziku; vendar pa je pripravljen pridigovati v italijanskem jeziku pri prvi maši, ako pride v cerkev vsaj 30 Italia-nov. Fašisti pa so zbornali skupaj le 12 Italijanov in g. župnik je tudi tem 12 pridigoval v italijan-sčini, samo da se izogne incidentom. A fašisti se tudi s tem nočejo zadovoljiti in rujejo proti go-spodu župniku. To je ozadje napada v »Popolo di Trieste« in vsi izgovori s proslavo zmage so napisani le zato, da se slovanski duhovnik očrni pri političnih oblastih. Z dogodki v Krkavcih smo se dalje pobavili, ker vsaj deloma osvetljuje težak položaj slovanskega duhovnika v Istri.

Slovenački dialekat.

Tudi v Gorici se je oglašil v listu »La Voce di Gorizia« gospod, ki govori o slovenskem dia-lektu. Gospod »Cab« trdi, da je škoda, da se se-daj poučuje na goriških srednjih šolah slovenšči-na, ki je vendar le dialekt hrvatskega jezika. Av-strija, ki je hotela ljudi deliti, je v zadnjih 50. le-tih ustvarila slovenski jezik, da bi tako Jugoslo-vane še bolj razkrala. Vendarle vse to ni mnogo pomagalo, slovenščina je ostala dialekt. V Jugo-slaviji bo slovenščina v dogledni dobi zgine-la; to je čisto gotovo. Zato nastane vprašanje: čemu bi se naši otroci učili slovenskega dialekt, namesto pravega jezika, ki je hrvatski? To bi bilo prav tako, kakor če bi se v šolah poleg italijanščine poučeval furlanski ali benečanski dialekt. Tako modruje Cab., o katerem pravijo v Gorici, da je mlad gospod. Ta olajševalna okolnost pač precej olajšuje neumnost, ki jo je zapisal fašistovski list,

Zdi se, da tudi pri tem fašistovskem listu vladajo iste razmere, kakor pri tržaškem »Popolo di Trieste«. Še pred kratkim je bil namreč na čelu tržaškega fašistovskega dnevnika g. Piero Saporiti, ki je z glavnim urednikom vred štel 45 let.

Kariera slovenskega fašista. V Prvačini je bil v petek aretiran Franc Gregorič, občinski tajnik, radi poverbe v občinski blagajni. Omenjeni gospod je bil eden izmed glavnih stebrov slovenskega fašizma v Prvačini. Fašisti imajo pač to smolo, da do sedaj niso dobili v svoje vrste poštene Slovenca. Slovenci pač ne žalujejo za takimi ljudmi.

Kakor vsako leto, tako tudi letos 5. decembra

Miklavžev večer v Unionu

Kontrola dohodkov centralizirana v Maribor.

Maribor, 20. nov. 1926.

Vsakemu mora biti na sru, da se naše mesto čim bolj razvija, da procvita gospodarsko, da se krepi narodni življenj, da se kaže napredek v vsem. In zdaj pravijo nekateri, da stoji Maribor znova na razpotju, da gre korak za korakom naprej k napredku s tem, da si pridobi centralizirano kontrolo dohodkov, ker jo bo sicer dobilo kako drugo mesto. Kajti vlada namerava vse kontrole dohodkov, ki so danes poleg Maribora še v Belgradu, Zagrebu, Subotici in Sarajevu, združiti v enem kraju. »Jutro« ve o tem poročati že kot o izvršenem dejstvu in kot dokaz naveda, da je na mestni svet že vložena prošnja za prepustitev kadetnice v ta namen. To poročilo pa ni točno ne v tej točki ne v drugih. Dokaz je že to, da občina nima pri kadetnici ničesar govoriti, ker ni njena, ampak državna, in če bi jo ona imela, ne bi razpadala kot se žali bodaj to godi in vsakega, ki je videl to poslopje preje lepo urejeno, občutno boli, da se zdaj tako zanemarija.

Pa recimo, da pride do tega, naj se Maribor odloči za privzet centralizirane kontrole dohodkov. Kaj bi Maribor s tem pridobil? Kontrola dohodkov ima danes v Mariboru 103 uslužbenec in 156 družinskih članov. Ako bi šla kontrola drugam, izgubi Maribor 259 domačinov, ki pojejo v drugo mesto. Ako pa se centralna kontrola premesti v Maribor, pride s tem v naše mesto nad 400 uradnikov s svojimi družinami. S to priselitvijo bi Maribor gotovo veliko pridobil in če bi državna oblast hotela res to izvesti, ki vsakdo, posebno še gospodarski krogi, ta načrt pozdravili.

Ali pa more mestna občina v danem položaju nuditi državi to, da bi zanjo postavila, oz. oskrbevala ljudi za te urade potrebne prostore in za uradnike potrebna stanovanja? Nekateri so mnenja, naj občina to stori. Občino bi stala ta nova investicija nad 30 milijonov dinarjev. Te bi seveda plačali Mariborčani. Radi bi jih plačali, če bi se to potem vsaj obrestovalo. Toda verjetno ni, da bi se. Stanovanja v novih hišah bi morala za uradnike biti poceni. Za uradna poslopja bi erar težko plačeval najemnine, ki bi krila obresti in amortizacijo. Poleg tega bi seveda morala občina odložiti vse svoje načrte za stanovanjske hiše, za prepotrebno šolo, za izvedbo kanalizacije, za regulacijo ulic itd. Kako to spraviti v tak sklad, da bi se občanom ne naložila nova davčna bremena, ko že sedanje težko nosijo, bo zelo težko, skoro nemogoče.

Kakor sicer zelo želimo, da bi Maribor dobil to centralizirano kontrolo dohodkov, tako smo tudi mnenja, da bi se naj našla rešitev tega vprašanja na ta način, naj erar popravi kadetnico, naj pozida tam stanovanja uradnikom, ali pa tja preseli vojaštvo, pa od občine kupi katero vojašnico in jo preuredi v ta urad. Tako ureditev bi pa gospodarski krogi Maribora iskreno pozdravili.

Za Miklavža in Božič

nudi tvrdka DRAGO SCHWAB, Ljubljana

najrazličnejše potrebščine za male in velike oaroke, čepice, obleke, suknje, raglane, kravate, nogavice, rokavice, perilo. — Poslajte Miklavžal

svetom djelu čudesa onih grških junaka, koje je starac Homer opjevao, pa ipak sav je svijet grakuno i na Ruse i na Crnu goru. Već gledom na ovu okolnost željeti bi bilo, da se slavenski svijet u povoljne odnose stavi sa svetom rimskom stolicom, koja je najveća moralna sila na svijetu.

To plemenito prizadevanje je izprva obelalo nekaj uspehov. Ruska vlada je dala vedeti, da je pripravljena storiiti prve korake. Trebalo je le kakega primerne posredovalca. Strossmayer je odložil za ta važni posel kanonika Račkega, čeprav so ga potrebovali on sam, hrvatska akademija in hrvatski narod. Ko pa je Rački kot predpogoj pogajanj zahteval nekaj svobodčin za ruske katoličane, je ruska vlada umolknila in tako preprečila nadaljnja pogajanja.

Strossmayer se je že za svojega bivanja v Rimu seznanil z mnogimi odličnimi Rusi, kakor s knezom Rusovom, Butenevom in Izvolskim, takratnim ruskim poslanikom u Rimu. Najozbiljnije prijateljske vezi pa so ga vezale z velikim filozofom Vladimirjem Solovjevim, ki je bil dalje časa celo škofov gost v Dja-kovu. V dopisovanju z naštetimi možmi je delal na to, da bi Rusija sklenila konkordat s sveto stolicom. Menil je, da bi konkordat ublažil odnose med Rusi in Poljaki. Pa ni šlo.

Leta 1876. je konferenca veselesila zahtevala, da pripozna Turčija ustanovitve dveh avtonomnih bolgarskih provincij pod kršćanskim guvernerjem. Ker je Turčija odklo-

★ **Shod SLS.** V nedeljo se je vršil shod SLS v Mirni peči na Dolenjskem. Na shodu je v temeljitom govoru poročal o političnih razmerah v naši državi g. narodni poslanec dr. Fr. Kulovec. Ob izredno dobri in veliki udeležbi so zborovalci sprejeli poročilo g. narodnega poslanca z odobravanjem na znanje.

★ **Mr. Johnson v Jugoslaviji.** Mr. Johnson, voditelj treznostnega gibanja v Združenih državah Severne Amerike, je prispel v Jugoslavijo preko Carigrada in Soluna. Imel je predavanja v Nišu, Belgradu, Sarajevu in Skoplju. Včeraj opoldne je Mr. Johnson odpotoval iz Ljubljane z brzovlakom na Dunaj, od tam potuje v London, od koder se vrne v Ameriko. Mr. Johnson se je že preje pred leti mudil v Jugoslaviji ter se je napram našemu sodružniku zelo pohvalno izrazil o njenih naravnih zanimivostih, posebno je hvalil lepoto ljubljanske okolice ter krasen razgled z Grada proti planinam. Glede Jugoslavije je slično kot drugi ameriški obiskovalci mnenja, da se polagoma konsolidira, seveda jo pa pri tem ovira svetovna gospodarska kriza, ki se močno občuti tudi v drugih državah. Glede štedenja je s svoje strani mnenja, naj bi se po možnosti omejili nepotrebni izdatki za alkohol in naj bi se odpadajoče svote slično kot v Ameriki vporabile za kritje elementarnih življenjskih potrebščin. Iz Jugoslavije nosi seboj dobre vtise. Res je, da ne obstaja še strogo pravičljivišnično gibanje, opaziti pa je povsod veliko zanimanje za abstinenco, kar je tudi zadovoljiv napredek.

★ **Nova povodenj.** Sava je zopet silno narasla. V Kranju so pod vodo vsi objekti kakor pri zadnji povodnji. Voda je le za kakih 70 cm nižja, kakor je bila ob najvišjem stanju pri zadnji povodnji. Sava je odnesla vse priprave za nove mostove.

★ **Odlikovanja v vojski.** Odlikovani so: zrakoplovni major pilot lovec Miroslav M. Navratil z redom Blega orla IV.; zrakopl. kapetan Nikolaj M. Obuljen, Pavel J. Cenčič in Ferdo F. Gradišnik ter zrakopl. poročnik izvidnik Franjo F. Pirc z redom Belega orla V. razreda. — Z zlato svetinjo za zvesto službovanje je odlikovan podnadrednik mehanik Stanko D. Drnovšek.

★ **Vpokojeitev.** Upokojen je Franc Medved, administrativni uradnik Stavbnega ravnateljstva v Ljubljani.

★ **Umrli** je včeraj v Domžalah po dolgotrajne bolezni g. Andrej Slokar, lesni trgovec in posestnik. Pogreb bo v sredo. Naj v miru počiva!

Koledar Jugoslov. kmetske zveze

je najpripravnější žepni koledar za vsakega kmetovalca. — Cena 10 Din.

Naroča se po dopisnici na naslov:

Jugoslovanska kmetska zveza —
Jugoslovanska tiskarna, Ljubljana.

★ **Izrebane številke** loterije Izobraževalnega društva na Breznici 21. t. m. Glavne dobitke so zadele številke: 47187, 111401, 32187, 14594, 32574, 1112. Ostale številke objavimo v nedeljo 28. t. m. in v Domoljubu v sredo teden.

★ **Brezuspešno iskanje trupla rajn. Gorupa.** Iz Kranjske gore nam pišejo: Pogrešnega Gorupa je iskal pretekle dneve Ivan Vertelj, drzen graditelj pota na Prisank in preiskal z vso natančnostjo sledeča mesta v

niha zahteve, ji je Ruska napovedala vojno.

Rusko ladjevo je uničilo turško v Črnem morju, vojska na kopnem pa je prekorčila prelaz Šipka in potisnila Turke skoro do Carigrada. Mir v San Stefanu je skoro pognal Turčijo iz Evrope ter je ustvaril veliko slovansko državo med Donavo in morjem. Te določbe so osupnile evropske velesile, ki so Rusom zavdale njih uspehe. Tudi papež Pij IX. je v nekem govoru grajal prehod Rusov preko Donave. Strossmayer je precej porabil to priliko in poslal papežu spomenico, v kateri pravi, da je papežev govor užalostil ves krščanski svet. Boga je treba zahvaliti, da je Rusija premagala Turško in osvobodila kristjane. Tudi na tajnika kardinala Franchi je naslovil spomenico podobne vsebine z izrecno željo, da jo intimira sv. očetu. Skofa boli, ker se zavzemajo za Turke nekateri katoliški listi, med temi zlasti francoski »La Defense«. Strossmayer je naravnost povedal, da bi imele zapadne države drugačno sodbo o Turkih, če bi bili krščanski narodi na Balkanu Francozi, Nemci ali Madžari, ker pa vedo, da so Slovani, jih z mirnim srcem prepuščajo njih usodi in zavlačujejo njih muke v nedogleden čas. Zato prosi kardinala, naj prepreči tako pisanje, ker sicer bodo Rusi upravičeno govorili, da so katoličanom pravoslavni bolj tuji kakor protestanti ali celo Turki sami.

L. 1888 je proslavila Rusija 900 letnico pokristjanjenja svojega kneza Vladimira in

Juljskih Alpah: Dne 4. novembra Križka stena—Križ—Luknja—Zadnjica—Trenta. Megla in dež. Dne 11. novembra: Po severni steni skozi Prisankovo okno po nemški poti na vrh Prisanka, po slovenski poti v Trento, drugi dan na Razor—Križke Podo—Sovatna—Mojstrana. Dne 13. novembra: Križ—Dolek, vso okolico pod Škratlenco—Aljažev dom. Dne 16. novembra Sovatna—Stenar—Križki Podi—Beli Potok—Trentar. Toda ves trud je bil zaman. Nikjer ni našel sledu za pogrešanima.

★ **Pravilnik za izvrševanje stanovanjskega zakona.** Ministrstvo za socialno politiko je sestavilo posebno komisijo, ki bo izdelala pravilnik o izvrševanju stanovanjskega zakona. Pravilnik naj bi zlasti uredil sporna vprašanja, ki so nastala vsled nejasnosti stanovanjskega zakona.

★ **Proračun belgrajske občine.** Novi občinski odbor bo v kratkem pričel razpravljati o proračunu za prihodnje leto, ki bo mnogo manjši, kakor je bil za l. 1926. Zanimivo je, da bo odbor predvsem vzel v razpravo likvidacijski proračun prejšnjega leta, v katerem bo samo proračun o izdatkih. Dosedanji odbor namreč doslej ni imel sploh nobenega proračuna. Izdatki so znašali okrog 300 milijonov dinarjev.

★ **Avtomobilska nesreča pri Sarajevu.** V nedeljo se je pri Čengić-vili zgodila velika avtomobilska nesreča. Častniški avto se je hotel ogniti kmetskemu vozu. V tistem trenutku je privozil nasproti drug voz. Šofer se je hotel z avtom umakniti nazaj, pa se je prevrnil v jamo. En častnik in šofer sta se zelo pobila, ostali trije častniki pa so ostali na čuden način nepoškodovani.

★ **Tatvina konja.** Posestniki Francki Brezovec v Radohovi vasi je bil v noči na 19. t. m. ukraden deset let star konj rjave barve, vreden 2500 dinarjev. Tatvine sta osumljena dva tuja možka, ki sta se tedaj potikala po vasi.

★ **Ito** — zobna pasta najboljša.

Ljubljana

○ Na časniskem koncertu dne 1. decembra v Unionu bodo nastopile najodličnejše ljubljanske korporacije: Orkestralno društvo in pevski zbor Glasbene Matice, Ljubljanski zvon in Slavce. Glasbeno društvo »Ljubljana« se je za leto opravilo, ker reorganizira pevski zbor. Na koncertu bo nastopila tudi odlična violinistinja gospa Fanika Brandlova iz Maribora, katero bo spremljal na klavirju profesor konservatorija g. Janez Ravnik. Tako bo časniskarski koncert tudi letos res elitna umetniška prireditev, kakor jih imamo v Ljubljani le malo.

○ Generalni inšpektor poštne hranilnice v Ljubljani. V nedeljo se je v dopoldanskih urah nenadoma pojavil službeno v prostorih tukajšnje poštne hranilnice generalni inšpektor poštne hranilnice iz Belgrada g. Andrija Kovačević.

○ **Srebrna poroka.** Danes obhajata srebrno poroko gosp. Jože in Fani Medvedček v Sp. Šiški. Jubilarita, zvesta naša somišljenika in dolgoletna naročnika, naj Bog živi še mnogo vrsto let!

○ **Pri Hrastovih,** narodno igro v treh dejanjih uprizoril v nedeljo, 28. t. m., v Ljudskem domu, Strelška ulica 12, Krekova mladina Ljubljana. Igra je dobro naštudirana. Igrajo sami gojenci dram. šole, katero vodi prof. Šest. K obilni udeležbi vabi odbor.

○ **Mestno gospodarstvo.** Mesto je v letošnjem letu že trikrat nasulo in povaljalo Poljansko cesto. Za Bežigradom, v Šiški, v Trnovem in Vodnatu pa gazio po blatu do gleznjev. Vse kar je prav, ampak dvoje vrste občanov pa nočemo poznati, to naj si zapomni mestno cestno nadzorstvo. Komisar, ki je bil dosedaj po možnosti objektivni, naj pa tudi

ruskega naroda. Tedaj je poslal Strossmayer v Kijew brzojav sledeče vsebine: »Baština sv. Vladimira, sveta vjera, jest uskrnuće i život, svijetlo i slava ruskoga naroda. Bog blagoslovi Rusiju, da jakošću vjere, uzornim životom, pomoću božjom i krščanskim junaštvom uza svoje druge zadače i onu najuzvišeniju misiju ispuni, koju joj je Bog namijenio.«

Judovski in madžarski časopisje se je z vso silo navalilo na ta brzojav. Da pomiri javno mnenje, je ogrska vlada naprosila svojega kralja, da javno obsodi brzojav, škofa pa pokara. Meseca septembra istega leta so se vršili manevri v okolici Bjelovara, udeležili se jih je tudi cesar in kralj Franc Jožef I. Pri predstavi duhovščine pokara cesar Strossmayerja tako-le: »Čudil sem se brzojavu, ki ste ga poslali v Kijew. Vi niste bili pri zdravi pameti. Vi ste bili bolni. To je čin proti monarhiji in proti vaši cerkvi.« Strossmayer se prikloni in reče: »Veličanstvo! Moja vest je čista.«

Cesarjev ukaz je razveselil vse škofove nasprotnike a užalostil vse njegove prijatelje. Ves naobražen svet se je zanimal za ta izredni dogodek. Evropsko in ameriško časopisje je proslavljalo že z vatikanskega koncila znanega govornika. Tedaj je postalo še bolj očito, da je Strossmayer v resnici človek svetovnega imena.¹

¹ Viri: T. Smičiklas, Strossmayer. — Dr. E. Lampe, Strossmayer, DS (1902).

tukaj posveti. Vsi plačujemo davke, vsi želimo vsaj nekaj ugodnosti od mesta na naš račun. Da bi pa vsi dajali, pa samo eni uživali, to pa ne bo šlo.

○ **»Sveta vojska«**, odbor za Ljubljano obvešča člane(ice) ter vse prijatelje treznostnega pokreta, da se bodo vršili sestanki odalej na moškem učiteljsku v klavirski sobi.

○ **Pogreb »Matevža Kemperla.** Včeraj so ljubljanski gasilci pokopali svojega starega tovariša, hišnika Mestnega doma, Matevža Kemperla. Pokojni Kemperle je bil eden najboljših gasilcev. Star je bil 70 let, od teh je bil nad 50 let pri prostovoljnih gasilcih. Pogreb je pokazal, kako je bil Kemperle priljubljen. Pred krsto je korakala godba dravske divizije, deputacija poklicnega gasilstva in korporativni zbor ljubljanskih prostovoljnih gasilcev poleg številnega občinstva.

○ **Smrtna kosa.** V nedeljo je umrla gospa Emilija Miklavc r. Schreyer, solastnica ugledne tvrdke R. Miklave. Pogreb bo danes ob 4 popoldne. — V Gradišču št. 2 je umrl davčni nadupravitelj v pokouju in uradnik zavarovalne družbe za življenje »Fenix« g. Ivan Mušič. Pokopali ga bodo danes ob 2 popoldne. — V Zagrebu na kliniki je umrla gđ. Zora Stručelj, hčerka carinskega posrednika in portugalskega konzula g. Stručlja. — Na Penjevi cesti 26 je umrla v visoki starosti gđ. Marija Verne. Pokopali jo bodo danes popoldne ob 2. — Svetila jim večno luč! Preostalim naše iskreno sožalje!

○ **Zopet vlom.** Ljubljana je sedaj menda kar v vlomski sezoni. V nedeljo zvečer se je zopet pripetil manjši vlom. V delikatesno trgovino Kambič na oglu Poljanske in Zrinjskega ceste je vlomil neznan možki in si nabral v vrečo raznih sladkarij, delikates in likerjev, dočim ni denarja dobil nikakega. Skoda ni velika.

○ **Goljufija.** Delavec Mlakar Franc se je naveličal dela, pa je stopil k delovodji Cvirnu pri tvrdki Sršen, ki gradi sedaj neko stavbo na Linhartovi cesti in ga prosil, naj mu da nekaj denarja naprej, češ, da ga bo že povrnil z delom. Cvirn mu je dal 150 Din, Mlakar se je lepo zahvalil in odšel. Naslednji dan je Cvirn, ko ni bilo Mlakarja več na izpregled, prijavil vso zadevo policiji.

○ **Policijska kronika.** Policija je aretirala dve zabave željni pitlički, obdolženi vlačugarstva in postopanja. Policiji je prijavljena: ena goljufija, štirje prestopki pasjega kontumaca in deset prestopkov cestnih in voznih predpisov. Da sta bili ljubljanska sobota in nedelja zopet pošteno »kronanje«, priča tudi to, da je policija prišla dva vsiljiva razgrajča in kalica nočnega miru ter tri osebe radi totalne pijanosti.

○ **Trajno kodranje,** vodno ondulacijo, barvanje las izvršuje Podkrajšek, frizer, Ljubljana.

Maribor

□ **Portret generala Maistra.** Znan mariborski kipar g. Niko Pirnat portretira generala Maistra.

□ **Zdravi Maribor.** Da Maribor v zdravstvenem oziru ne prednjači pred drugimi mesti le na papirju, nam dokazuje dejstvo, da ni bilo v Mariboru nobenega mrlja in tudi v bolnici ne celih šest dni. Nalezljive bolezni je v zadnjem času zaznavati le v okolici in ne v mestu samem.

□ **Po ceni meso.** Dne 24. novembra se bo na prosti stojnici pri mestni klavnici prodalo 400 kg telečjega mesa po 12 Din kilogram. Prodajalo se bo od 8. ure zjutraj in le po en do dva kilograma na posameznika.

□ **Truplo na progi.** Pred nekaj dnevi smo poročali, da so našli med Pesnico in St. Iljem na železniški progi truplo neznanega moža, katerega je usmrtil vlak. Orožništvo je sedaj ugotovilo identiteto ponesrečenega in sicer je bil to Bogumil Vasola iz Svečine. Bil je nekoliko slaboumen ter je najbrž šel po progi domov. V tem ni opazil vlaka, ki ga je usmrtil.

□ **Smola.** Ludvig Mühlhaus je izvršil v Grazu več drznih tatvin v izlozbah zlatarjev ter pobegnil pred zasledovanjem policije preko meje, misleč, da bo na varnem. Toda že v Mariboru ga je zadel zla usoda. Aretiran je bil v trenutku, ko je skušal prodati v Grazu ukradene zlate ure nekemu mariborskemu zlatarju. Odpremljen je bil preko meje ter izročen avstrijskim oblastem.

□ **Preprečen vlom.** V noči od nedelje na ponedeljek je skušal nekdo vlomiti v barako branjeve Marje Fekonja na Aleksandrovi cesti. Odlomil je že deski pri ključavnici ter bi bil sigurno barako openil, da ga niso ljudje, ki so prišli po cesti, pregnali.

□ **Samomor v Dravi.** Dravski brod, ki vozi med Pobrežjem in Meljem, je bil preteklo soboto popoldan pozorišče tragičnega dogodka. Med številnimi potniki, ki so se vozili z brodom, je bil tudi 26letni Ivan Jančič. Ko je brod prevozil na sredo Drave, je nenadoma slekel suknjič, vrgl klubok na tla ter skočil v valove. Na brodu je nastala prava panika. S strahom so gledali ljudje, kako se je mladenič boril z valovi. Brodar je skočil v čoln, ki je privezan k brodu ter vozil za samomorilcem, ki se je začel potapljati. Zdelo se je že, da se ga bo posrečilo rešiti, toda v trenutku, ko je privozil čoln do njega, je izginil ter se ni več prikazal na površje. Policijsko poizvedovanje je ugotovilo, da je izvršil samomor radi družinskih neprilik; zapustil je dve pismi.

□ **Borza dela v Mariboru.** Od 14. do 20. novembra je iskalo dela 59 moških in 50 ženskih, skupaj 109 oseb; 60 moških in 33 ženskih, tedaj 93 osebam je bilo delo ponujeno, 50 moških in 19 ženskih, skupaj 69 oseb je dobilo delo, odpadlo je 64 oseb t. j. 21 moških in 43 ženskih, dela si iskat je odpotlovalo 18 moških, 1 ženska, skupaj 19 oseb. — Od 1. januarja do 20. novembra pa je delo iskalo 6178 oseb, 6167 osebam je bilo delo ponujeno, 2925 oseb je dobilo delo, 3511 oseb je bilo izbrisanih iz evidence in 815 oseb je odpotlovalo iskat si dela.

□ **Pri mariborski borzi dela je delo na razpolo:** 5 pečarjem, 1 elektromonterju, 1 mizarju, 3 tkalcem ali tkalkam za tkanje »Jaccard« na ročnih stoli, 1 kočijažu, 1 kleparju, 1 soboslikarju, 6 čevljarjem, 1 sodarju, 3 zidarjem, 1 vajencu trgovske stroke in 3 vajencem (pekovski, tapetniške in mizarске obrti).

□ **Novi poslovni prostori delavske borze v Mariboru** so v hiši okroglega urada za zavarovanje delavcev na Rotovškem trgu. Prav bi pa bilo, če bi ob dosedanjem prostoru bil napis, kjer se zdaj borza nahaja, da se morejo delavci orientirati!

□ **Na Trstenjakovi ulici** je ostal od zadnje regulacije velik kup gramoz, ki ga je potrebno odvoziti. Cesto pa bo treba pri križišču med Notherjevo in Kacijanerjevo ulico nasuti in popraviti. To je splošna želja prebivalcev v tem okolišu.

□ **Plaz ob Dravi.** Na desni strani Drave, pod Ruško cesto ob šolskem poslopju je potegnili plaz v Dravo, da je na cel malo ž. tudi cesto samo. To cesto oskrbuje okrajni zastop, ki naj čimprej kaj ukrene, ker sicer se bo škoda vedno večala. — V tem okolišu bo potrebno izvesti celotno kanalizacijo za Smoletovo, Valvazorjevo in druge sosednje ulice. Dosedaj je voda pri nalivih drla po cesti preko Ruške ceste in po bregu v Dravo ter povzročila tudi ta plaz.

□ **Koračnica »Jadranske straže«.** Glavni odbor »Jadranske straže« v Mariboru ima na prodaj Parmovo koračnico Jadranske straže. Izvodi koračnice se dobe pri tajniku g. Josipu Lahu, arhivar, uradnik, okr. glavarstvo Maribor desni breg in v trgovini Höfer. Komad stane 10 Din. Pri g. Lahu se dobe tudi društveni znaki.

□ **Poskus samomora.** V soboto zvečer si je skušala vzeti življenje 20letna Adela S. iz Wolfve ulice. Zaprla se je v svojo sobo ter si prerezala vrat. Z nožem si je zadala široko rano, k sreči pa ni prerezala važnejših žil, tako da ni izkrevavela. Domači so postali radi njenega sumnjivega vedenja že preje pozorni ter so takoj vdrl v sobo ter obvestili o nesreči stražnika, ki je prikladal rešilno postajo. Deklico so odpeljali v bolnico.

□ **Tatvina.** Policija je aretirala ključavničarja Ivana K., ki si je nepošteno potom prisvojil nekatere avtomobilne predmete. Nekemu šoferju je ukradel magnet, vreden 5000 dinarjev, nekemu trgovcu pa magnet in dinam, vredna 15.000 Din. Tatvino je izvršil v času, ki so bili avtomobili brez nadzorstva.

□ **Poprava stolpa Narodnega doma.** Zadnji veliki vihar je odlomil vrh stolpa Narodnega doma. Te dni so postavili oder na stolpu, da to škodo zopet popravijo.

□ **Izjavljamo,** da članka o Ljudskem odru v Mariboru ni pisal g. Kramberger. — Uredništvo.

□ **Inserent.** »Dobra sreča« naj pošlje svoj novi naslov ali pa se oglasi v upravi, ker je zopet došlo več pisem.

□ **Oddaja del.** Pečarska dela v novem deškem zavetišču v Langervili v Ljudskem vrtu je oddala občina mariborski pečarski tvrdki Pavel Heričko.

Celje

□ **Zlobne govorice.** Po Gaberju se širijo govorice, kakor da bi g. župan Glinšek in uradništvo okoliške občine ob priliki ocarnjenja nekega blaga, namenjenega za elektrifikacijo okoliške občine oškodoval občino za znesek 20.000 Din. Da se izkaže popolna nedolžnost imenovanih gospodov, je g. župan sam zahteval, da se določi odbor, ki naj za deva nepristransko preišče in nato poroča občinskemu svetu. Ta odbor tvorijo gospodje Žuža, Brumen, Janežič in Gajšek.

□ **Zopet močan vihar z nalivom nad celjsko okolico.** V noči od nedelje na ponedeljek je obiskal mesto Celje in okolico velik vihar, spremljan s hudim nalivom. Trajal je sicer kratek čas, a je vendar napravil posebno po strehah precej škode. Hudo deževati je moralo tudi v gornji Savinjski dolini, ker je danes, to je v ponedeljek, zjutraj tako narasla, da je že prestopila svojo strugo. Poplavljeni so do sedaj le bližnji travniki in polja, ki se nahajajo na nižje ležečih krajih. Ker je pa nebo še vedno oblačno, se je bati, da pride z novim nalivom nova povodenj.

□ **Razpadajoča cerkev.** Marijina cerkev v Celju posebno pa njen zvonik je skrajno potrebna poprave. Omet na zvoniku že par let zaporedoma odpada, tako da se vidi golo zidovje. Vsled tega razjeda deževno in viharno vreme zidovje samo tako na zvoniku kakor tudi na cerkvi sami. Za silo sedaj nekaj popravljajo, a za korenito in končno zagotovitev obstoja te cerkve te poprave ne bodo zadostne, ker so tudi denarna sredstva za tako popravo prepičala. Mislimo, da je dolžnost mestne občine, da priskoči tukaj na pomoč, saj smo neke čitali, da so mestne finance

ugodne. In menda je pospeševanje verskih naprav, iz kojih izhaja v prvi vrsti etična in moralna vzgoja ljudstva, ravno tako potrebna kakor ustanavljanje javnih knjižnic.

ad Maribor

□ **Električna razsvetljava v okolišu okoliške občine** je pričela v soboto zvečer že delovati. Do sedaj tako temen in mračen Breg je bil prav lepo razsvetljen in tudi precej privatnih hiš je imelo ta večer električno razsvetlavo. Malenkostni pogrški in nedostaki, ki so se pojavili pri tem prvem večeru, se bodo takoj odstranili. Gradbeno podjetje nadaljuje sedaj z vpeljavo električne naprave v razne privatne hiše.

□ **Stavbeno gibanje v okoliški občini.** Davčni upravitelj g. Maks Zumer ter Iv. Oprešnik nameravata in sicer prvi na hribu sv. Jožefa, drugi pa pri vojaških barakah zidati po eno lično hišico. Dovoljenje od stavbene oblasti sta že dobila in bosta z gradbo pričela že sedaj, ako bo vreme ostalo še nadalje tako ugodno. Tudi Martin Goršek hoče v Zavodni postaviti tako hišico.

□ **Regulacija Savinje in njenih pritokov.** V tem vprašanju so se pod pritiskom zadnjih katastrofalnih poplav bavil mestni občinski svet v eni zadnjih sej s to zadevo in sprejel znano resolucijo, ki smo jo svoj čas priobčili. Za podlago pa vzel celjski občinski svet stari štajerski regulacijski načrt, ki določa regulacijo Savinje od Levškega mostu pa do Pečovnika. Obenem določa ta načrt istočasno ureditev pritokov, ki naj bi se le do gotove višine regulirali. V svrhu izpeljave tega načrta naj bi se ustanovile različne vodne zadrage in sicer za Savinjo posebej in tudi za vsak pritok ena taka vodna zadruga. Okoliška občina je v svoji zadnji seji tozadevno zavzela svoje stališče in se odločilo izjavila proti temu, da bi se ustanovilo več vodnih zadrug, temveč zahteva, da se regulacija Savinje kakor tudi pritokov vzame kot ena celota in temu dosledno ustanovi samo ena zadruga, ki naj bi imela namen in nalogo izpeljati celotno regulacijo. Tozadevno moramo tudi mi izjaviti, da je v kreditnem kakor tudi v ozirom eventuelne državne podpore edino pravilno, ako se ustanovi samo ena taka zadruga. Tudi enotnost izvršitve dela zahteva to. Ravno tako ni okoliška občina samo s tem zadovoljna, da bi se regulirali pritoki Ložnice, Sušnice, Koprivnice in Voglajna samo do gotove točke, temveč ta dela se morajo tudi pri teh pritokih izvršiti do periferije mesta in v posameznih slučajih še naprej do izliva teh pritokov v Savinjo. To vodno zadrugo naj bi tvorile naslednje občine: mesto Celje, okolica Celje, Škofja vas, Teharje in Petrovče ter okrajni zastop celjski.

□ **Preložitve struge Sušnice.** Novi regulacijski načrt določa v svrhu obrambe bolnice pred povodnjimi preložitve struge tega potoka na tak način, da bi se v višine Lave speljala direktno proti Savinji. Temu se vsi prebivalci južno-zapadnega dela okoliške občine zelo upirajo.

□ **Popravilo cest.** Na ozemlju okoliške občine je zadnja povodenj napravila veliko škodo. Na Sp. Hudinji je med drugim tudi razruvala cesto v daljavi kakih 40 metrov. To cesto bo popravila občina s pomočjo pri tem najbolj interesiranih sosedov gg. Sodina in Čatra. Tudi na Liscah in sicer nad mestnim parkom je voda cesto izpodjedla in jo sedaj popravljajo.

Škofja Loka

Se o občinskem proračunu. Na seji danes teden je bil glede naklade na vino in pivo sprejet predlog kluba SLS; plača se za vino 52.50 Din od 1 hl, za pivo 16 Din. Ni pa prodrl predlog, da se naloži na žganje najvišja dopustna naklada, 6 Din od hektolitrske stopnje. Proti temu predlogu so glasovali obč. odborniki kluba SDS in njim so se pridružili še trije naši. Sprejeto je bilo po 5 Din. Toliko pa smo sedaj na boljšem, da bo naklada pobirala finančna kontrola.

□ **Paštalski most** bo najpozneje v 2 tednih izročen prometu, tako nam zagotavljajo. Ostal bo potem kar ta za stalno — seveda tako dolgo, dokler ga ne odnese voda.

Kočevje

Pouk v ženskih ročnih delih na gimnaziji. Te dni so se začeli pouk ročnih del na gimnaziji za dijakinje. Poučevala bo ga. J. Peterlin, učiteljica na osnovni šoli v Kočevju.

□ **Prvo čajanko priredi** v torek 23. t. m. kočevska čitalnica v hotelu »Trste«. Govoril bo gosp. Prof. Lovišč o Gregorčičevih delih. Recital pa bo g. prof. Fabjančič.

□ **Umrljivost otrok.** V Zeljnah so umrli že trije otroci najmlajša. Ljudje pravijo, da jih ugonablja angleška bolezen. V Dolgi vasi je umrl 3letni sinček gostilničarja g. Ptscheja.

□ **Stara cerkev.** 18. t. m. je umrla naglo smrti ga. Jožefa Perc v starosti 80 let. Bila je 40 let v Stari cerkvi babica in je uživala velik ugled. Umrla je za srčno kapjo.

□ **Stari leg.** Vsled obilo zavžetega alkohola (žganja) je umrl naglo smrti tesar Stefan König.

Hrasnik

Trboveljske občinske zadeve. Trbovlje je največja podeželska občina. Pred in med vojno je županovl tukaj g. Gustav Vodusek. Po vojni so bili sami gerenti in seveda je občinsko gospodarstvo mnogo trpelo. O kakih komunalni politiki ni bilo govora. Pri zadnjih volitvah so dobili socialisti, zvezani s komunisti, s pomočjo volivnega zakona od 37 odbornikov 23 mest v svojo roko. Več ali manj so šle vse stranke v boj z različnimi socialnimi gesli. Dogodki, ki so se to leto to odigrali, potrjujejo mnenje, da bo treba mnogo žrtev, če se hoče vsaj trohico zadostiti socialnim potrebam. Občinski revežev je kakih 50. Tu pa niso vtičti starovpokoje, okrog 1000 po številu, kateri dobivajo ponavlj 118 Din pokojnine na mesec z doklado vred 95 odstotkov teh ljudi mora še stanovanje

plačati. Vsi ti reveži so v veliki meri ozirajo na občinski odbor, če se jih bo spomnil. Najtežja naloga bo pa brez dvoma stanovanjsko vprašanje. Socialisti so v volivnem boju obetali, da mora občina za upokojece hiše zidati. Če bodo sedaj, ko imajo občino v rokah, svojo obljubo izvršili, so sigurni naše podpore. Na vsak način bo treba tudi za brezposelne skrbeti. Zveza delovnega ljudstva v Ljubljani je votirala v zadnji ljubljanski proračun, ki ga je naredila, 200.000 Din, če smo prav poučeni. Za Ljubljano je morda ta vsota zadostovala, v Trbovljah pa najbrž ne bi, kakor kaže skušnjava lanskega leta. Mnogo reči, ki kriče po zboljšanju, tu ne navajamo. Danes nam niso znane smernice župana g. Siferja, in ne poznamo proračuna. Klub temu smo naglasili nekaj momentov, za katere se interesirajo oni, ki v potu svojega obraza dobrine ustvarjajo. Pripomnimo, da plača industrija nad 90 odstotkov davka. Zato ni industriji všeč, če bi se na njen hrbet občinska bremena naložila. Tudi prebivalstvo, posebno delavcem ne more biti všeč, če se občinski davek na žibkeje naloži. Kakor smo poučeni, se vrši zadnje dni prihodnjega tedna javna občinska seja, na kateri se bo proračun obdelaval. Seja bo ali v Delavskem domu, ali morda v Društvenem domu. Svetujemo ljudem, da se te javne seje udeležijo in sledijo poteku razprave. Sicer bomo točno o vsem javnost obveščali.

□ **Umrla** je na Logu gospa Štefka Lipošek, roj. Podlogar, žena rudarja Lipoška. V nedeljo je bila v Dragi pokopana. Zapuščica mladega moža in malog sinčka. N. v m. p.

Slovenjgradec

□ **Elizabetin semenj** pri nas je bil letos slab kot že dolgo ne. Živine je bilo sicer še precej, pri nas je namreč precejšnje pomanjkanje krme, in tudi kupcev dosti, ali vsled stalnega naliva je bila kupčija nemogoča in je večina kupcev že z dopoldanskim vlakom odšla.

□ **Jez pri električni centrali** dobro napreduje in bo menda ta mesec ipak gotov. Le prepgosto narasla Mislinja delo znatno ovira in je že parkrat podjetniku ing. Dedeku napravila občutno škodo. Ali jez bo res solidno zgrajen in, kakor trdijo naši meščani, bo trajal večno.

Dopisi

□ **Sevnica ob Savi.** Naš dosedanj g. kaplan Josip Domanjč je moral radi zavratne bolezni zaprositi šestmesečni bolniški dopust. Želimo, da bi mu ta dopust vrnil ljubo zdravje, da bi se potem mogel zopet z novimi močmi posvetiti delu v vinogradu Gospodovem.

□ **Sv. Križ tik Slatine. Nepredvidna vožnja.** Dne 15. t. m. se je vračal iz Boča tukajšnji posestnik J. Plevčak s parom napreženih konj. Vozil je namreč drva plahodriš po cesti. Ker je že nastopal mrak in je še bil daleč od svojega doma, se ni veliko oziral nazaj po svoji zapreži. Nenadoma so mu drva, ki jih je vozil, skočila iz cestnega tira v graben — hipoma so drva potegnila za seboj tudi oba konja. Konji so padli iz ceste drug na druga skoro popolnoma navpično v 6 m globok prepad (v pečinasti potok). Tedaj je voznik preplašen klical na pomoč. V par trenutkih je prihitel na lice nezgode njegov tovariš, s katerim sta potem razrezala jermenja in s tem rešila konje, ki so bili popolnoma zamotani. Konji so pri padcu dobili samo manjše telesne poškodbe. Težko je pa bilo spraviti konje iz mesta nezgode, ker na vsako stran je bila velika strmina, struga potoka pa, v katerega so bili padli je, gladka in pečinasta. Lastnik konjev se ima zahvaliti edino le srečnemu slučaju, da se mu niso konji ubili. — Pripominjamo še, da je promet lesa iz Bočja posebno s konji radi prevelikih strmin in slabih cest jako težaven, tako rekoč nemogoč. — **Požar.** Dne 20. t. m. v prvem mraku se je razlegel po naši nadžupniji trubni znak požara. Veliko razburjenje in zanimanje se je zbudilo med prebivalstvom, kajti strašen je udarec kmetu danes požar, ko že imajo kmetje vse svoje poljske prideleke pod streho in smo že pred očmi zime. Toda naslednjega dne smo doznali, da ni bil požar tako usodepoln. Zgorela je namreč zdraviliška izletna in razgledna uta v Janini. Dobro, da je bil ta večer tako miren, drugače bi se bil lahko vnel okoli stoječi smrekov gozd. Kdo je uto zažgal, se še ne ve.

Kulturni pregled

† Zofka Kveder-Demetrovič.

Dne 22. t. m. popoldne je v Zagrebu naglo smrti umrla slovenska pisateljica Zofka Kveder-Demetrovič.

Zofka Kveder-Demetrovič se je rodila leta 1878. v Loškem Potoku kot hčerka tamkajšnjega občinskega tajnika. Meščansko šolo je obiskovala v Ljubljani, in sicer v Lichtenhurnovem zavodu in pri uršulinkah. Nato je vodila očetovo občinsko pisarno. 18 letna se je popolnoma osamosvojila; bila je najprej uradnica v pisarni javnega geometra v Kočevju, nato pa uradnica v odvetniški pisarni dr. Ivana Sušteršiča v Ljubljani. Tu so izšle v raznih listih prve njene ertice in povesti. Nato je odšla v Trst kot sotrudnica »Slovenke«, ki jo je tedaj urejevala ga. Marica Nadlišček-Bartolova.

□ **Iz Trsta** je odšla Zofka v Švico, v Curih, in se posvetila poslej popolnoma in izključno pisateljskemu poklicu, ki mu je ostala zvesta prav do smrti. Iz Švice se je preselila v Prago, kjer se je živahno udeleževala tamkajšnjega literarnega življenja. Zabela je pisati tudi v češkem jeziku.

□ **Najbolj znana** je postala Zofka med širokimi sloji našega naroda po »Domačem Prijatelju«, ki ga je izdajala za svoje naročnike Vydova tovarna v Pragi in ki ga je urejevala Zofka od l. 1904. do začetka svetovne vojne. V tem listu so izšli mnogi literarni prevenci kasnejših naših pisateljev in pisateljic.

□ **Iz Prage** se je preselila Zofka s svojo družino v Zagreb, ker je ostala do smrti. Tudi v Zagrebu je marljivo pisateljela; bila je med drugim uradnica ženske priloge »Agr. Tagblatt«. Za časa vojne je izdajala mesečnik »Ženski Svet«, ki se je po prevratu nazval »Jugoslovanska ženica«. Pisateljela je do smrti; v zadnjih letih večinoma v hrvaškem jeziku.

□ **Izmed številnih njenih del** naj jih omenimo le nekaj: »Amerikanci in »Njeno življenje«, izdala »Slov. Matica« v Ljubljani; »Hanka«, izdala zagrebška Moderna knjižnica; »Unuk kraljeviča Marka«, »Arđiti na Krku«, več zvezkov novel in par zvezkov ertice in povesti v češkem jeziku.

□ **Minuli mesec** je izšla Zofkina zadnja knjiga: »Po putevima života«.

Ljubljansko gledišče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, 23. novembra: SLABA VEST. Red B.
Sreda, 24. novembra: BOUBOUROCHE — STALNI GOST. Premijera. Red E.
Četrtek, 25. novembra: MACBETH. Red A.

Petek, 26. novembra: Zaprto.
Sobota, 27. novembra: KOVARSTVO IN LJUBEZEN. Premijera. Izven.

OPERA.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Torek, 23. novembra: BRIVEC SEVILSKI. Red A.
Sreda, 24. novembra: Zaprto.
Četrtek, 25. novembra: FIGAROVA SVATBA. — Red D.
Petek, 26. novembra: MRTVE OČI. Red B.
Sobota, 27. novembra: GROFICA MARICA. — Red C.

Abonente reda B opozarjamo, da imajo predstavo »Slaba vest« v torek dne 23. t. m. in ne v ponedeljek 22. t. m.

Mariborsko gledišče

Torek, 23. novembra ob 20. uri: BAJKA O VOLKU. Ab. C. Zadnjič v sezoni.
Sreda, 24. novembra ob 20: LJUBEZEN. Premijera. Gostovanje ge. Wintrove, gg. Rogoza in Sesta.
Četrtek, 25. novembra ob 20: MISS HOBBS. Ab. B. Zadnjič v sezoni.
Petek, 26. novembra: Zaprto.
Sobota, 27. novembra ob 20: LEPA HELENA. Ab. A.
Nedelja, 28. novembra ob 20: GROFICA MARICA.

Naše dijaštvo

J. K. A. D. »ZARJAC«.

Letos je minulo 25 let, kar se je ustanovilo Jugoslovansko katoliško akademsko društvo »Zarjac« v sredi šovinistično-nacionalnega Grada. Dne 27. in 28. t. m. obhaja svoj jubilej s sledečim sporedom:

Sobota, 27. novembra 1926:

- ob 16 položitev venca na grob našega prerano umrlega člana dr. J. E. Kreka;
 - ob 20 komerz v veliki dvorani hotela Union;
 - proglasitev častnih članov.
- Sodelujejo akademski pevski zbor, akademski orkester in razni solisti. — Vstop prost.

Nedelja, 28. novembra 1926.

- Ob 7 zjutraj sveta maša pri oo. frančiškanih s skupnim sv. obhajilom.
- Ob 9 v dvorani Akademskega doma slavnostno zborovanje:
 - »Zarjac« na tujih tleh, referira prof. Evgen Jarc;
 - orkestralna točka;
 - »Zarjac« v domovini, govori tov. Fran Vavovec;
 - orkestralna točka;
 - slowesen sprejem novincev.
- Po slavnostnem zborovanju skupno slikanje.
- Ob 12 skupno kosilo v veliki dvorani hotela »Union«.
- Po kosilu izlet v Skofjo Loko, kjer se priredi tudi koncert v korist tamošnjim poplavljenecem.

Vsi oni, ki se zanimajo za naša kat. akad. društva, iskreno vabljeni. Oni pa, ki ste kdaj sodelovali pri društvu samem — udeležite se proslave sigurno! Spominjali se bomo pri tem našega obrambnega dela v St. Ilju, Radgoni, Gradcu, Brucku, Leobnu, Donawitzu in Judenburgu. Ob enem pa bomo obujali »Zarjansko« solidarnost in prijateljsko občevarje. Okrepti moramo kolikor mogoče vezi med našim starešinstvom in med mladimi ter obenem stopiti v stik z vsemi sloji našega naroda. Predsednik.

Knjige in revije

□ **Katoliški misijoni.** Pravkar je izšla 3. številka ilustriranega mesečnika, ki poroča o širjenju cerkve med poganskimi narodi. List je postal toliko bolj zanimiv, ker priložuje poročila slovenskih misijonarjev in misijonark na Kitajskem, v Indiji, v Oseidnji in Južni Afriki. Iz dosedanjih številk opozorimo na sledeče za slovensko verskokulturno zgodovino važne sestavke: Str. 4-6. »Slovenski zvon v Oseidnji Afriki« (J. G.), kjer je podata zgodovina zvona, ki ga je l. 1853. vzel s seboj v Afriko misijonar dr. Ign. Knoblar in ki je dospel letos v Ljubljano. Na str. 22-23. so kratki življenjski podatki slovenskega misijonarja M. A. Kapusa v Mehiki v 17. in 18. stoletju (Iv. Martelanc). Na str. 24. je pismo p. Veselko Kovača, iz katerega izvem, da je p. Kovač postal apostolski propredstnik na Kitajskem. Vsebinsa 8. številke: Jakob Spendiš, Zdravnik v misijonih; Maks Miklavčič, K preganjanju cerkve v Mehiki (konec); prof. dr. Fr. Trdan, Protestantsko misijonstvo (nadaljevanje); Poročila misijonarjev; pisma č. č. mm. Ksaverije Pirc s Kitajske in Rafaela Vurnik iz Bangkoka v Siamu; Razno: trije odlomki iz omenjenih pisem; Razgled, poroča prof. Jernej Pavlin. — List stane letno 12 Din. Naroča se v Ljubljani, Tabor 12.

□ **Nova igra: Revček Andrejček.** Ljudska igra v petih dejanjih. Za slovenske odre priredil A. Robida. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 18 Din. — V zbirki »Ljudski odere« je ravnokar izšel kot IX. zvezek že dolgo pričakovani in priljubljeni igrokaz Revček Andrejček. Bogata dejanja, resni prizori, komične scene za smeh in zabavo, mlada ljubezen, trpljenje starega Andrejčka, onemoglega občinskega reveža, petje in pouk v nepriljubljeni besedi, vse to govori za priljubljenost igre. Oče Hrast se upira ljubezni domačih hčere Maričke s hlapcem Francetom, kar pa navsezadnje je dovoli. Mestni škric Dornik se zagleda v hčer Ano. Spletakar Zlobec Janezom se pa hoče poročiti kar z Ano in z Maričko, pa tudi pri obeh odbeti. Poleg tega pridejo v igri do svoje veljave obdariti Janez, gostilničar Korbar, zaspana Nosanka, revež Rejar, dekla Zelma, divji lovec in drugi. Vsa dejanja so napeto zanimiva in pride staro in mlado na svoj račun. Revček Andrejček je vez med vsemi osebami, kar jih nastopa. On je star, onemogel, občinski preužitkar. Spi in hrano ima vsak dan pri drugem kmetu. Za režiserje najpomembnejši pa je predgovor igre, kjer podaja prireditelj važne nasvete in navodila, kako se naj postopa pri skrajšanju vlog, sceneriji itd. Po teh navodilih bi zmogel uprizoriti igro vsak še tako majhen podeželski oder. Istočasno opozarjamo na pevске točke k tej igri, ki pa se lahko porabijo kot kupleti pri raznih zabavnih prireditvah. Uglasbil jih je Marko Bajuk. Cena je 20 Din. — Naročila sprejema Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Orel

□ **Skupni sestanek vseh ljubljanskih orlovskih odsekov** se bo vršil v sredo 24. t. m. ob 8 zvečer v Ljudskem domu. Na sporedu je zanimivo predavanje o predvojnem razvoju Orlovstva. Dobrodošli tudi iz okolice. Bog živi! — Okrožni odbor.

□ **Vsem odsekom ljubljanskega orlovskega okrožja.** Tehnični tečaj za Vaditelja mladev in Orličev se bo vršil v nedeljo 28. novembra v Ljubljani, Ljudski dom. Pričetek ob pol 9 dopoldne. Ker se tečaj vrši ločeno, naj vsak odsek pošlje 2 vaditelja, enega za mlade, drugega za Orličev.

Cerkveni vestnik

ZA SLOVENSKO CERKVIKO NA KITAJSKEM.

V »Katoliških misijonih« (1925-26, str. 178) smo objavili pismo našega neumorno delavnega salezijanskega misijonarja J. Kereca. Bog čudovito blagoslovila njegovo delovanje na Kitajskem. Na zmogljivem pohodu križa išče pomoči tudi pri svojih rojakih Slovencih. Zidati želi malo cerkev v občini »Buda«, ki jo namenijo pod misijonarjevimi vplivom občinski očetje prekrstiti v občino »Sv. Jožef«. To cerkev naj bi mu pomagali zidati zlasti Slovenci. Takole piše v omenjenem pismu: »Jaz sem storil vse, kar sem mogel; stradal sem, da bi v ta namen kaj prihranil. Zdaj drugega ne morem, kakor zaupati na božjo pomoč in slovensko radodarnost.« Jako primerno bi bilo, ako bi se za ta slovenski versko narodni spomenik na daljnem Vzhodu napravile pri shodi naših verskih in prosvetnih organizacij denarne zbirke. Morda bi šlo tudi v cerkvi. Za te zbirke je naročilo podpisano uredništvo večje število podobice, ki bi se delile darovalcem. Ponekod so se te zbirke že lepo obnesle. V imenu našega delavnega misijonarja prosimo č. duhovnike ter voditelje verskih in prosvetnih organizacij in tudi posameznike, da bi blagovolili po možnosti izvesti tako zbirko. Podobice se dobijo pri upravi »Katoliških misijonov« (Ljubljana, Tabor 12). — Uredništvo Kat. misijonov.

Sport

SK Jadran, Sestanek prireditvenega odbora danes ob 20 pri Mraku. Pozivajo se gg. Zaje, Sarabon, Klopčaver, Špan, Matjašič, Jamnik, Majer, Smole A., da se tega sestanka sigurno udeležijo. — Tajnik.

ITALIJANSKI AVTOMOBILSKI KLUB.

Stari italijanski avtomobilski klub je prenovljen; od spremembe pričakuje večjega avtomobilnega sporta v Italiji. Po novih pravilih razširi klub svoj delokrog na vse osebe, trdke in naprave, ki imajo katerikoli stik z avtomobilizmom. Klub bo imel velik vpliv v vseh vprašanjih, tičočih se zboljšanja cest; deloval bo pri ureditvi prometa, pri tehniški in sportni vzgoji avtomobilistov, pri napravi in pospeševanju voznih šol, pri ureditvi zavarovanja; izdajal bo premije za najbolj sposobne šoferje in bo pomagal vojaškim uradom pri vojaški vzgoji avtomobilistov. Na drugem mestu smo pisali, da mu je ministrski svet dovolil pobiranje pristojbin za avtomobile, motorna kolesa in druga motorna vozila. Generalni svet šteje 18 do 24 članov, sedež mu je v Rimu; sportni odbor in tehniški pododbor imata pa sedež v Milanu. V generalnem svetu sta poleg zastopnikov kluba, voljenih na obnem zboru, še dva druga člana, kot zastopnika gospodarskega in finančnega ministrstva. Torej zelo na široko razpletena organizacija.

SPORTNE NOVICE.

Ameriška atletska zveza je priznala Paddockov rekord 100 y v 9.5 in Lockejev 220 y v 20.5. — Švedi imajo 64 atletov, ki so vrgli v pretekli sezoni k o p je nad 50 m daleč, 38 nad 52, 13 nad 55 m; najdaljši je bil met Lindströma, 65.59 m. — 16.093 km je preletel v Halifaxu (Amerika) Charles Snell v 54:14.8; 39 sekund za njim je prišel na cilj bostonski maratonski zmagovalac I. C. Miles, oni tekač, ki je porabil za 42.194 km samo 2 uri 25 minut in 4 sekunde. Isto razdaljo 10 milj ali 16.093 km je pretekel v Ameriki živeči Finck Ritola v 53:30.2. — V Ameriki bodo merili odsej čas samo še na petinke sekunde, ne več na desetinke.

Iz Stockholma vračujoči se Borotra je premagal v Koebenhavnu danskega prvaka Petersena 7:5, 6:3, 6:3. — V Chicagu so fotografirali Suzana tako nadlegovali, da se jih je morala z raketom braniti. Tako je bila razburjena, da je nato v igri z Brownovo zgubila 2 točki.

Italijanski major Bernardi je letel z aeroplanom 3 km tako hitro, da bi dalo to na uro 460 km.

Nemški plavač Heinrich ima sedaj, ko so mu priznali tudi rekorda na 300 in 500 m, vse nemške rekorde v prostem plavanju od 100 do 500 m: 100 m 1:02.1, 200 m 2:23.2, 300 m 3:53.2, 400 m 5:16.8, 500 m 6:50.4. — Ameriški plavalni zvezi so predložili v odobrenje 217 rekordov; potrdila jih je 159. Weissmüller jih ima 13, Borg 15, gdna Geraghty 19.

Turistika

Ustanovitev nove podružnice SPD. V Mežici se je ustanovila nova podružnica SPD z imenom »Peca«. Podružnica ima danes že 118 članov. Novo ustanovljena podružnica si je naložila kot glavno nalogo, da dogradi planinsko kočjo na Peci. Ker do danes že obstoja fond za gradbo kočje na Peci pri Mežiški podružnici v Prevaljah, bo pač najbolje kazalo, da se obe podružnici bratovsko dogovorijo glede gori omenjene zgradbe. Gotovo bo treba še veliko dela in truda, ki ga boste morali nositi pač skoro da obe podružnici. Pri tej velevažni tujski prometni nalogi pozdravljamo novo ustanovljeno podružnico SPD in ključemo obema: V slovi je moči!

Ukinjena podružnica SPD. Belokranjska podružnica SPD se je razšla. Meteorološka postaja na Krvavcu ukinjena. Zavod za meteorologijo in geodinamiko v Ljubljani je ukinil meteorološko postajo, ki je gostovala v Domu na Krvavcu. Ta postaja je bila vremenska opazovalnica III. razreda. Mnenja smo, da bi se bila ta postaja še lahko izpremenila v vremensko opazovalnico I. reda. Postaji bi bilo treba dodati le še termograf. Dom na Krvavcu, ki je celo leto dobro oskrbovan in ima kot vremenska opazovalnica lepo lego, bi pač tudi še nadalje lahko služil tej svrhi.

Novi planinski koči na Fruški gori. Planinsko društvo »Fruška gora«, ki ima svoj sedež v Novem Sadu, je ustanovljeno še-le pred dvema leti. Kljub kratkemu času svojega obstanka je dogradilo to mlado društvo letos že dve koči na Fruški gori. Kraj, kjer sta koči postavljene se imenuje Zmajevac. Koči ležita v višini 465 m, raz katere se nam nudi zelo lep razgled po bački ravnini, po ravnini Srema in na srbške in bosanske planine. Koči imate zaenkrat 20 postelj in 10 skupnih ležišč; oskrbovani sta celo leto. Najboljši dohod od obeh koč je iz železniških postaj Vrdnik in Rakovac. Od tukaj se pride na Zmajevac v slabih dveh urah. Obe koči bosta slovesno otvorjeni v nedeljo 28. t. m. Tako prodira ideja planinstva tudi globokeje v našo državo, ki pridobiva s planinstvom vedno več na njskem prometu.

Polzvedovanja

Črna ročna torbica se je zgubila v nedeljo popoldne okrog 7. ure na poti iz Most v Ljubljano. V njej je bila manjša vsota denarja in dva ključa. Pošten najditelj se nproša, da bi stvari oddal pri upravnistvu »Slovenca«.

V vlaku, ki odhaja ob pol sedmih zjutraj iz Ljubljane, je v nedeljo med postajami Verd-Rakek v predzadnjem vagonu izgubil obrtnik črno listnico z vsoto 3000 Din težko prisluzenega denarja. Najditelj se prosi, da odda najdeni denar pri načelniku postaje v Logatecu.

Porotna zasedanja.

LJUBLJANSKA POROTA.

Smrtna obsodba.

Ljubljana, 22. novembra.

Pred deželnim sodiščem se je danes začelo letošnje zadnje zimsko porotno zasedanje, ki bo po dosedanjem programu sodeč zelo kratko. Za današnje razpravo je bilo veliko zanimanje. Naval obinstva v dvorano velik. Mnogo je ljudi iz Zagorja ob Savi, kajti v eni bližnji vasi se je letos spomladi odigrala težka rodbinska tragedija. V ozadju se pojavlja alkohol kot rušilec družinske sreče. Žena je s sekiro umorila moža, petorici nedoraslih otrok pa je odrgana ljubeča mati. Razprava je trajala ves dan.

Porotnemu senatu je predsedoval podpredsednik deželnega sodišča viš. sod. svet. Peter Keršič, volanta sta bila viš. sodni svetnik Jakob Antloja in sodnik Rajko Lederhas, drž. pravdnštvo je zastopal drž. pravdnik dr. Mastnak, obtožensko je zagovarjal dr. Poje.

Obtožnica.

Državni pravdnik obtožuje 34letno Ivano Trebušak, ženo mizararskega mojstra Lovra iz Potoške vasi pri Zagorju ob Savi, zavravnega umora, ki ga je izvršila dne 25. majnika t. l. v Toplicah pri Zagorju s tem, da je trikrat s sekiro udarila svojega spečega moža Lovra po glavi. Mož je umrl vsled izkrvavitve v možganih in opeklin, kajti žena Ivana je pozneje po umoru s petrolejem zažgala možovo posteljo.

Obtožnica med drugim kratko navaja: Takrat 19letna obtoženka se je meseca decembra 1911 poročila v Zagorju z mizarjem Lovrom. Porodilo se je petero dece. Lovro Trebušak je bil kot mizar zaposlen pri premogokopu. Imel je lastno hišo z mizararsko delavnico. Zakon je bil spočetka dosti srečen, nj bilo na zunaj opazati kakih resnih sporov. Pozneje se je mož udal alkoholu in tudi žena Ivana je rada pila. Meseca aprila 1925 je Lovro Trebušak prodal svojo hišo Rihardu Mihelčiču za 25.000 Din. S kupnino je skušal zgraditi novo delavnico, toda še pogostejše je zahajal v gostilne in tam trošil denar. Zato mu je žena čez nekaj dni vzela, ko je prišel ponoči pijan domov, 13.250 Din ter jih naslednje dni nesla v Ljubljano v Mestno hranilnico. Tiste dni pa sta živila v hudem prepiru. Pozneje sta se pobotala in žena mu je izročila vložno knjižico. Oba sta drugače otroke imela rada.

Usodne binokli.

Na binoklični ponedeljek 24. maja t. l. je Lovro Trebušak že zgodaj zjutraj šel v Zagorje v Koprivčevno krčmo, kjer se je zelo opijal in v krčmi tudi zaspal. Isti dan je odšla tudi Lovrova žena od doma k svojim roditeljem v Zotoško vas, kjer je bila v gostilni do 8 zvečer. Lovro se je po streženju vrnil na svoj dom. Šel je iskat ter jo slučajno srečal pred občinskimi uradom v Zagorju okoli 20.30. Tu jo je z dežnikom začel močno pretepati in brati z nogami tako, da je dobila več dni vidne krvave podplutbe. Oba sta se končno na prigovarjanje nekaterih znancev pomirila in odšla domov. Drugi dan 25. maja je Lovro Trebušak zjutraj ob 6 odšel na delo k družbi, ostal pa je na delu le do 8 dopoldne. Zaposril je dopust, češ da ga boli srce, ker je prejšnji dan ženo pretepel. Domov je prišel okoli 9 pijan in je padel po stopnicah ter se mu je jezik zapletal. Dopoldne je Lovro spal, popoldne pa sta oba, mož in žena začela piti ter sta spila dva litra vina in proti večeru zganje. Od tega trenutka ni nihče več videl Lovra Trebušaka živega.

Ponoči od 26. na 27. majnika je Trebušakove sosedo prebudil obupen klic. Okoli pol ene ure so Trebušakovi otroci vpili: »Gori! Gori!»

Obtožnica nato opisuje, kako so sosedje prišli z vodo gasiti ogenj v Trebušakovi spalnici. Videli so Lovra Trebušaka vsega ožganega. Ko so ga potegnili s postelje, pa so opazili, da je krvav. Obtoženka pravi, da je Lovro Trebušak 25. maja odšel v Kamnik, odkoder se je vrnil zelo pijan 28. maja okoli polnoči ter začel ženo mučiti, končno je v pijanosti zaspal. Žena v obupu je začela premišljati svoj usod. Prišlo je histerično-bolno žen na misel, da bi bilo najbolje sebi ali možu končati življenje. Pomislila pa je, da ne sme pustiti svojih nedolžnih otrok tako razuzdanemu očetu, odločila se je, da ubije moža, ker ji je tudi sam zatiral, da ni za nobeno rabo in da se bo obesil. Vstala je, šla v shrambo po sekiro in usekala z ostrino trikrat po levi strani moževe glave in vratu. Po dejanju je sekira umila ter jo nesla na prejšnje mesto. Nato je polila že mrtvega moža in posteljo s petrolejem ter vse skupaj zažgala. Začela je vpiti na pomoč in zbudila v kuhinji speče otroke. Sama se je nato javila orožnikom.

Obtožnica na drugi strani trdi, da je morala žena moža ubiti že prejšnji dan ter je imela mrlitva ves čas v spalnici. Ker ni vedela, kaj z njim početi, ga je še le pozneje drugi dan polila s petrolejem. Čudno je bilo tudi ženinovo vedenje. Trdila je nekaterim sosedom in pričam, da se njen mož več ne povrne živ iz Kamnika. Tudi ni dovolila sosedom niti otrokom, da bi šli v spalnico.

Obtoženkino zaslisanje.

Obtoženka Ivana Trebušak je srednje postave, šibka, anemična in kaže znake degeneracije. Pri-poveduje jasno in taki so tudi njeni odgovori. Splošni vtis je, da ni vedno stalnega duševnega razpoloženja in da je vsled alkoholizma nevrastenična, tudi histerična.

Drž. pravdnik dr. Mastnak je pred zaslišanjem obtoženke predlagal, da naj bo razprava med njenim zaslišanjem tajna, čemur se je ugodilo.

Kaj pravi obtoženka.

Predsednik senata: »Po pravici in resnici povejte nam vse, kako se je zgodilo! Ali priznate.« Obtoženka, mestoma razburjena in pod pritiskom težkega zločina je odgovorila: »Bila sem razburjena in se sploh ne spomnim, kaj sem storila. Ne vem, kolikokrat, morda trikrat, sem moža udarila. Delala sem v razburjenju.« Obtoženka je nato opisala ves milje v družini. Do zločina jo je privedel mož sam, ker je ravnal z njo zelo surovo, jo mučil in pretepel. Posebno sirovo jo je mučil v noči pred umorom. Mož je prodal svojo delavnico in začel pijančevati in zapravljati denar. V pol drugournem zaslišanju je obtoženka opisala vse okoliščnosti, ki so jo privedle do zločina in kako je umor izvršila. Priznala je, da je prinesla petrolejko sama v spalnico možovo, ne ve pa, kako je zažgala.

Zaslihanje priči.

Priče so potrdile, da je bil mož res nekoliko vdan pijači, vendar je imel otroke in ženo rad. Bil je na ženo zelo ljubezumen.

Priča Cilka Plečnik je opisala moža Lovra: Trezen je Lovro dober mož, pijan je bil siten. Ženo je tepel. Meni je tožila, da ne gre več na možev dom, marveč se bo obesila na materin grob.

Priča Antonija Šmid: »Ivana (obtoženka) mi je usodnega dne pravila, da je mož šel na Gorenjsko in jo skrbi, če se mu ni kaj zgodilo.

Svetovala sem ji, naj molči. Drugi dan je bila vsa preplašena in sem jo vprašala, kaj ji je, ter mi je odgovorila: Ubila sem ga s sekiro, ker je hotel imeti 8000.«

Priča Marija Podjed je bila kot Trebušakova sosedka zaslišana o kritični noči, ko je obtoženka zažgala posteljo, in je izpovedala: »Kakih 20 minut po polnoči je nastalo vptije. Klicala je hčerka obtoženke. Mislijo so sprva, da kdo hoče krasti. Klici so se ponovili: »Pomagajte! Pri nas vse gorijo! Šli smo v Trebušakovo sobo in začeli ogenj gasiti. Polivali so z vodo. Žena jim je rekla: »Usmiliti se nas! Glejte, kakšna nesreča nas je zadela!« Potegnili smo moža s postelje in videli, da je mož na glavi tudi krvav. Kri je bila že strjena. Vsi smo bili tihi. Bil je mrtev, imel je že trdo roko. Obtoženko smo vprašali, ali naj pokličemo orožnike, odgovorila je: »Grem sama tja!« Otrokom je žena rekla: »Nikar ne jokajte! Dobri ljudje se vas bodo usmili!«

Priča Urban Dolenc je izpovedal, kako je videl moža ožganega, tudi je videl, da je ves krvav. Lovro je bil mrtev. »Ženo je imel rad. Pil je res.«

Sodnik Josip Troje iz Litije je kratko izpovedal, da mu je obtoženka sama brez vsakega pritiska priznala, da je moža ubila s sekiro.

Orožnik-podnarednik Jakob Ritonja je kot priča omenil, da je okoli 1. ure kritične noči prišla na orožniško postajo obtoženka ter kratko dejala: »Jaz sem ga!« Orožnikom je nato priznala, da ga je trikrat udarila s sekiro.

Orožnik-narednik Fran Kurnik je kratko opisal nekatere postranske okoliščnosti.

Mnenje psihijatrov.

Predsednik prečita izvedeniško mnenje zdravnikov-psihijatrov dr. Ivana Robide in dr. Gostla. Mnenje slika v markantnih stavkih socialno in psihološko ozadje umora. Duševno je bila obtoženka popolnoma razdvojena. Neznatna iskra, ki je tlela v ženinem srcu proti možu, se je razvila v močan plamen. Žena je skušala rešiti, kar se je rešiti dalo. Obtoženka izhaja iz rodbine, ki psihiko ni intaktna. Bila je že alkoholizirana. Vendar pa nista psihijatra našla pri obtoženki niti sence kakšne zamegljenosti, zamerjenosti ali nezavednosti ob času umora. V tem oziru je bila normalna.

Govori.

Ob 14.30 je bilo dokazno postopanje zaključeno, nakar je predsednik porotnega senata odredil odmor. Ob 17 se je razprava nadaljevala. Porotnikom je predsednik prečital: 1. glavno vprašanje glede umora in 2. dodatno vprašanje glede trenutne zmedenosti v času izvršitve. Govori državnega pravdnika in zagovornika ter reasume predsednika so trajali 2 uri in pol, nakar so se porotniki umaknili v posvetovalnico kjer so ostali ne-pričakovano dolgo. Posvetovali so se nad eno uro.

Smrtna obsodba.

Ob 8.45 je v dvorani završalo. Porotniki so vstopili ter je predsednik porotniške klopi gospod Solar iz Kroke med splošno tišino prečital porotniški krivdorek, ki se glasi:

1. glavno vprašanje glede umora 9 glasov »da«, 3 »ne«, torej potrjeno;

2. dodatno vprašanje glede duševne zmedenosti 4 glasovi »da«, 8 »ne«, torej zanikano.

Državni pravdnik je k temu predlagal uporabo zakona, zagovornik je prosil, da se Ivano Trebušak predlaga v pomiloščenje.

Predsednik je nato razglasil sodbo, ki pravi, da je Ivana Trebušak kriva hudodelstva zavravnega umora ter se obsoja v smrtno kazen in v plačilo takse v zakoniti izmeri.

Po podanem poduku o pravnih lekkih je predsednik vprašal obsojenke: »Ali se pritožite?« Obsojenka jecljaje in vsa blede: »Prosim! Nel... Nel! Da takoj, prosim, ničnostno pritožbo!...«

Vseda se je vsa onemogla in duševno potrla na klop ter nepremično zrla proti izhodu.

Razprava je bila ob 9 končana.

Danes, drugi dan porote, sta dve obravnavi: 1. proti Frančiški Vodnikovici radi goljufije in 2. proti konjaču Vinkotu Znidaršiču radi uradne zlorabe.

NOVOMEŠKA POROTA.

Uboj.

V ponedeljek se je začelo porotno zasedanje v Novem mestu. Prvi je sedel na zatožno klop Franc Gracar, katerega je obtožilo državno pravdnštvo sledečega: Dne 21. septembra 1926 zvečer se nahajala večja fantovska družba v Kostanjevici pri St. Rupertu pri posestniku Francetu Tratarju, kjer so meli proso. Franc Tratar je družbo pogostil z domačo pijačo — hrusevcem — tako, da so bili vsi dobre volje, nikdo pa ni bil pijan. Vnel pa se je med njimi prepir in zabavljanje. Ko so fantje okrog pol 2 zjutraj zapuščali Tratarjevo hišo, je prišlo pred njo do spopada. Franc in njegov brat Rafael Gracar ter Marko in Franc Podlesnik so se pred hišo oborožili s koli in poleni ter skočili proti Ludoviku Sivavcu in Janezu Medvedu. Franc Gracar je s kolom večkrat udaril najprej Janeza Medveda ter ga pobil na tla, potem pa s silnim udarcem zamahnil na glavo Ludovika Sivavca, da se je takoj zgrudil. Marko Podlesnik je medtem že udaril tudi Janeza Medveda, ne da bi ga poškodoval, ko pa je videl, kako je zbil Franc Gracar Janeza Medveda in Ludovika Sivavca na tla, se je takoj zavedel in iztrgal skupno z bratom Francetom obdolženca iz rok kol, s katerim je ta vnovič zamahnil proti na tleh ležečemu Ludoviku Sivavcu. Ludovik Sivavec je po udarcu, ki mu ga je prizadejal obdolženec, padel v nezavest ter je čez nekaj ur umrl.

Porotniki so potrdili obe glavni vprašanji, in sicer glede uboja in glede lahke telesne poškodbe. Gracar je bil obsojen na dve leti težke ječe s poostitvami.

Poneverba.

Drugi obtoženec je bil Ignacij Vobič. Obdolženec je bil od leta 1908. do 1. julija 1926 organist in cerkovnik farne cerkve v Semčju, poleg tega pa je opravljal zadnje tri leta posle tajnika pri občinah Semč in Kot. Njegovi stalni dohodki so bili precej skromni. Imel je tudi številno družino, za katero pa je kakor trdi obtoženka, skrbela je njegova žena, ki se peša s prešitjerejo, dočim ob toženca obtoženica trdi, da je svoje dohodke zapravljal po gostilnah in posegel po zaupanih mu občinskih novcih. Po revizijskem poročilu velikega župana ljubljanske oblasti je obdolženec pridržal in zase porabil vsega 28.864.11 Din. Obdolženec sam prizna, da si je pridržal najmanj 28.864.11 Din občinskega denarja ter se zagovarja v revščino, ki ga je privedla do tega, da je posegel po tujem denarju.

Porotniki so z devetimi glasovi zanikali glavno vprašanje radi poneverbe. Na podlagi tega pravoreka je bil Vobič oproščen.

Razpravi o slučaju Gracar je predsedoval predsednik okrožnega sodišča dr. Polenšek, drugi razpravi pa svetnik Kuder. Volanta sta bila v obeh slučajih svetnik Luznar in okr. sodnik Hočvar, obtožbo je zastopal drž. pravdnika namestnik Kováč. Gracarja je zagovarjal dr. Ivanetič, Vobiča pa dvorni svetnik v D. Garzarolli.

To in ono

+ Papir, ki se sam uniči. Nekl španski kemik je iznašel zmes, ki ima to svojstvo, da, ako se ista pridene papirni masi, prej ali slej papir uniči. Čas, kedaj naj se papir uniči, je odvisen od množine zmesi, katere se papirju primeša ter se lahko določi na tedne ali pa mesce in celo leta. V tem času najprej izgine, kar je na papirju napisanega ali natisnjenega, končno pa se zdrobi tudi papir ter spremeni v prah. — Ameriški časopis, po katerem to vest posnemamo, pristavlja, da bi bil tak papir izvrsten za menice in pa za — mirovne pogodbe.

+ Križev pot. Ruska cerkev je ostala brez vodstva. »Izvestijac« prinašajo sklep Glavne Polit. Uprave o izgonu vseh pravoslavniških škofov iz Moskve. Trije izmed njih: Trifon, Vladimir in Varfolomej so bili zaprti kot plemiči (Trifon je rojen knez Turkestanov). S tem je onemogočeno vsako delovanje višje cerkvene oblasti. Metropolit Sergij, sedanji namestnik varuha patriarhovega prestola, mora bivati v Nižnjem Novgorodu, ker ne dobi dovoljenja za prihod v Moskvo. Njegova oblast je le navidezna. Dejansko je ostala v Moskvi cerkev brez vodstva, česar se še ni zgodilo do zdaj nikoli.

+ Sovraštvo Francozov do Nemcev. Nedavno je policaj, ki je imel službo ob slavaloku v Parizu, opazil, da so se štiri dame in mladenič bližali grobu neznanega vojaka. Bili so očividno tujci. Položili so na grob krasen venec rdečih rož. Ko so odšli, je policaj iz radovednosti stopil k grobu, da bi prebral napis na traku. Napis je bil v francoskem in nemškem jeziku ter se je glasil: »Neznanemu vojaku, nemški mladenič.« Policaj je to takoj javil svojemu distriktnemu komisarju, kateri je dal ukaz, da morajo cvetlice takoj odstraniti ter vreči v smeti.

+ Koliko stane blisk. Pred stoletji se je smatral blisk za eksplozijo domnevnih gorljivih snovi v zraku. To je mislil še Aristotel. Šele Franklin je odkril električni izvor strele. Zdaj se lahko naredi tudi umetna strela v laboratoriju, vendar pa ne presega njena dolžina 3 m, medtem ko so naravne strele do 3 km dolge. Umetni blisk zahteva do 1 mil. voltov električne napetosti. Naravna strela potrebuje veliko več, vsaj do 30 tisoč amperjev toka in 28 tisoč kilovat-ur energije. To stane po naših cenah do 75 tisoč dinarjev. Nevihta, ki traja vsaj četrt ure, stane tedaj lepo vsoto: čez 1000 milijonov dinarjev!

Naznanila

Združenje vojnih invalidov, krajevni odbor v Ljubljani, bo imelo po nalogu Oblastnega odbora v nedeljo, dne 28. t. m., ob 23. uri svoj izredni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev občne zbornice. 2. Volitev predsednika občne zbornice. 3. Poročilo uprave in nadzorstva. 4. Absolutorij. 5. Volitev novega odbora. 6. Volitev delegata za Oblastni odbor. 7. Slučajnosti. — Dolžnost vsakega člana in članice je, da se tega zborovanja sigurno udeleži. Vstop dovoljen le proti izkazu članske knjižice. — Odbor.

Darovi

Podporno društvo slepih, Wolfova ulica 12, Ljubljana, so darovali: Osojbe kom. oddelka dir. drž. železnice mesto venca na krsto pop. Vidicu 420 Din; Hiti Franc, Turjak, 15 Din; Ravt Anton, Cirkovce, 10 Din; župni urad Sv. Jurij ob Ščavnici 15 Din; Grča Blaž, Šenčur, 20 Din; tvrdka Zelez-nikar, Ljubljana, kot prvo darilo za Miklavža nekaj obek, za kar se ji najiskrenejše zahvalujemo in jo priporočamo p. n. obinstvu. — Vsem plemenitim darovalcem izrekamo najpripršnejšo zahvalo in prosimo, da se nas po možnosti spomni vsakdo s kakršnimkoli darom. — Odbor.

Pozor! Pozor!

Nagrado od Din 10 do 2000

razpisuje rentabilno industrijsko podjetje v Sloveniji resnim interesantom poleg mesečnega zaslužka od Din 100 do 2500.

Cenjene ponudbe z znamko Din 5.— za prospekte itd. je vpslati upravi »Slovenca« pod:

„Industrija 4500“—.

Oglas.

Za namestitev

Držav. veterinarskega bakteriološkega zavoda v Ljubljani

se vzame v zakup zgradba, ločena od drugih bivališč, obstoječa iz vsaj 5 sob s pritliklinami, ki bi odgovarjala vsem potrebam označenega zavoda, in to na leto dni ter s pogojem, da se dogovorjeni najem more avtomatski podaljšati, ako se isti ne odpove v dobi treh mesecev pred potekom dogovorjenega roka.

Ponudbe naj se vpošljejo pisмено v zapечатem zavoju, kakor zahtevajo to odredbe zakona o drž. računovodstvu, na velikega župana Ljubljanske oblasti, veterinarski referat v Ljubljani, Bleiweisova cesta, vladna palača.

V Ljubljani, dne 18. novembra 1926.

Za velikega župana Ljubljanske oblasti: KREMENSEK s. r.

Gospodarsvo

Ing. M. Klodiš: Župnikova osnova zveze Slovenije z morjem.

Vsak dober nasvet in pameten predlog v vprašanju zveze Slovenije z morjem je pozdraviti, toda sloneti mora na poznavanju razmer. Žalibog v člankih g. Župnika to pogrešamo. Mimogrede naj bo povedano, da je bila v Avstriji direkcija za gradnje železnic, ki je imela poleg švicarske evropske sloves, da je eksistiral državni geološki zavod, ki je užival svetovni sloves, in spodaj podpisani je bil 14 let član dunajske gradbene direkcije, je imel med člani geološkega zavoda in vojaškimi sloje poznavstvo, toda o kakih tehničnih, geoloških in strateških trasah, ki jih je g. Župnik, kakor pravi, izdelal, ni ničesar slišal in tudi ne o nalogah, ki so mu jih bile imenovane oblasti nalagale.

Za g. Župnika ne eksistira literatura v zadevi, ne operati za gradnjo novih železnic. On jih prošo ne vzame na znanje, in tako njegova kritika raznih projektov sloni na popolnoma irealnih podlagah. Ni čital tolesnje Klodišove brošure, ni videl izdelanih projektov direkcije, ampak izkopa stare opuščene načrte in pri teh navaja napačne številke. Tako n. pr. poveča vspon proti morju na 25 pro mille, dočim je v projektu le 16 pro mille itd., tako da njegov načrt izgleda tem upodnejše. Ali žalibog ta načrt niti originalen ni. Zvezo Kočevje—Delnice je direkcija za novo gradnjo proučila ali jo je izločila a priori iz programa, ker je gradbeno predraga. O trasi preko Cebra se je na raznih sestankih razpravljalo, ali opustila se je radi tega, ker bi za Slovenijo in vojaštvo vevalezna zveza z morjem, ako bi se gradila preko Cebra, vodila pred italijanskimi vrati, t. j. bi bila zelo eksponirana blizu meje bodisi z ozirom na topove, bodisi za sedesbo proge pri prvem naskoku. Trasa ne sme nikakor ležati zapadno grebenov, ki se nahajajo na levi strani Čabranke, ampak brezopojno na vzhodni kočevski strani, ker so ti grebeni važen odsek za našo eventualno obrambo. To je eno.

Drugo je težek teren, ki povzroča velike stroške. Kar se tega tiče, je g. Župnik nezanesljiv geolog. Od Starega trga do Lukovdola vidi zelo plavovit teren dočim je od Cebra preko Gerova sam čvrst apnenec, t. j. dobra trdna tla, toda v istini bo ravno narobe. Na podlagi tega je tudi glede stroškov zelo optimističen. V resnici bi stala njegova proga najmanj toliko, kot proga na Brod—Moravice, t. j. 860 milj. Din, proga Črnomelj—Stalcarji bi stala kakih 140 milj., skupaj torej 500 milj. Din, medtem ko bi stala proga Kočevje—Stari trg—Srbske Moravice 250 milj., Črnomelj—Lukovdol 86 milj. Din, skupaj 336 milj. Din, torej bi stala proga po Župnikovem načrtu okroglo 160 milj. Din več, kar predstavlja ogromno vsoto v primeri z malenkostno skrajšavo poti na Sušak. S takim poročanjem g. Župnek samo bega javnost, ki seveda nima strokovnega znanja.

Čudno deluje tudi to, da g. Župnik pobija spočetka prvotne že opuščene trase, toda z napačnimi številkami, na koncu pa navaja naenkrat pravilne neke številke končne trase po operatu belgirske direkcije, le da iz njih ne dela pravih logičnih zaključkov.

V druge podrobne detajle se je težko spuščati v polemiko s netehnikom. Ako se pa g. Župnik vsekar želi pečati s stvarmi, ki niso njegova stroka, naj opusti traso Črnomelj—Stalcarji ter naj propagira le lokalno Čabar—Delnice, njegova propaganda bo koristila vsaj lokalnim interesom čabarske in loške doline. Ta ideja se je že razpravljala ponovno, ko se je šlo za zvezo na Delnice preko Cebra oz. Prezda, da li naj se napravi normalnotirna lokalna, ali ozkotirna zveza ali avtomobilska cesta, da se ti na lesu bogati kraji navežejo na naše Primorje.

Recimo, da si za trenutek osvojimo traso Kočevje—Čabar! Zakaj bi ne šli potem namesto na Delnice, kar preko Črnege Luga in Mrzle vodice direktno, recimo, na postajo Mejo sušške železnice, odtod pa z drugim tirom do postaje Bakra, odkoder je že odobrena zveza v bakarsko luko? Sicer bi skrajšanje po ti poti ne bilo večje kakor po zvezi na Delnice, in dolžina novogradnje bi bila za kakih 20 km daljša in zato tudi dražja, ali Slovenija bi dobila tako samostojno, od sušške železnice popolnoma neodvisno zvezo v bakarski

¹ Prejeli smo navedeni članek s prošnjo, da ga objavimo. Ker je vprašanje zveze Slovenije z morjem tako zelo aktualno, priobčujemo tudi ta članek, ker je podpisan, kakor smo priobčili članke g. Župnika.

zaliv, ki bi postal tako prava slovenska luka. — Toda, kakor že rečeno, vojaški ozirom v ogromni stroški govore proti tej ideji.

VPRAŠANJE PODRUŽNIC DRŽAVNE HIPOTEKARNE BANKE V ZAGREBU IN LJUBLJANI.

Upravni odbor Državne hipotekarne banke je pred kratkim priobčil izjavo, v kateri navaja vzroke, radi katerih še do danes ni prišlo do otvoritve podružnice Državne hipotekarne banke v Zagrebu in Ljubljani. Že leta 1925. je upravni odbor predložil ministrstvu trgovine in industrije zakonski predlog, po katerem naj bi se takoj uvedlo obvezno vlaganje fondov v teh krajih, tako da bi bili do l. 1932. vloženi vsi kapitali, katere je po zakonu o Državni hipotekarni banki treba vložiti v to banko. Ta zakonski predlog, s katerim naj bi se spremenil čl. 117 zakona o Drž. hip. banki pa ni bil predložen narodni skupščini. Radi tega upravni odbor Drž. hip. banke smatra da ni kriv, da do danes še ni prišlo do otvoritve podružnic v Zagrebu in Ljubljani.

Trgovski minister pa je s svoje strani podal izjavo, glasom katere se je upravni odbor Državne hip. banke v svojem zadnjem pismu, naslovljenem na ministrstvo trgovine in industrije, upiral glede osnovanja podružnic v Zagrebu in Ljubljani na svojo avtonomijo. Iz tega je razvidno, da upravni odbor nima resne volje osnovati podružnice v Zagrebu in Ljubljani. Nasprotno stavlja v tem pismu gotove pogoje. Upravni odbor poudarja, da Drž. hip. banka v današnjih okolištinah ne razpolaga z zadostnimi finančnimi sredstvi za otvoritev podružnic, ker iz teh krajev ne prejema nikakih kapitalov oz. fondov, potrebovala pa bi nekaj sto milijonov. Zato je pogoj za otvoritev teh podružnic obvezno vlaganje kapitalov in fondov v območju teh podružnic. Upravni odbor sicer priznava potrebo otvoritve teh podružnic in je vedno pripravljen razširiti svoje delovanje tudi na te pokrajine, ako se Drž. hip. banki prožijo finančna sredstva na način kakoršen je predviden v upravljanju fondov.

Na te argumentacije naj bode dostavljeno sledeče: Državna hipotekarna banka je privilegiran zavod namenjen za celo državo. Vprašanje vlaganja fondov v prečasnih krajih je v zakonu že točno regulirano. Zato Drž. hip. banka ne more zahtevati, da bi se ti fond i kapitali vložili pred enim rokom, ki je v zakonu določen. Ti fond i za Drž. hip. banko ne igrajo tako važne vloge, da bi ovirali otvoritev podružnic, kajti pretežni del sredstev, s katerimi danes razpolaga Drž. hip. banka, so posojila najeta v inozemstvu (predvsem v Švici), za katera posojila pa garantira cela država. V kolikor nam je znano, je igralo pri teh posojilih in garancijah važno vlogo podaljšanje koncesije za elektrarno na Fali, ki je kakor znano v švicarskih rokah. Državni hipotekarni banki so torej dane finančne možnosti za takojšnjo otvoritev podružnic in izdajanje posojil. Ona je za to celo obvezana, kajti posojila, za katera garantira cela država morajo priti v prid tudi vsem pokrajinam države. To velja pa še v posebni meri za Slovenijo, ki je s podaljšanjem koncesije za elektrarno na Fali omogočila realizacijo posojil v Švici. Če bi Slovenija imela avtonomno premoženje in avtonomne pravice, bi si na podlagi podaljšanja koncesije elektrarne na Fali lahko najela posojilo v Švici brez drž. garancije. Tako pa mora Slovenija samo garantirati in utrpiti škodo s podaljšanjem koncesije, koristi pa nima nobenih.

Stanje Narodne banke s dne 15. nov. 1926. (Vse v milijonih dinarjev; v oklepajih razlika napram stanju z dne 8. nov.) Aktivna: kovinska podlaga 453.7 (+ 14.5), posojila na menice 1238.8, na vrednostne papirje 250.0, skupaj 1488.8 (— 12.4), račun za odkup kronskih bankovcev 1151.9, račun začasne zamenjave 452.7, državni dolg 2966.3, vrednost zastavljenih državnih domen 2138.3, saldo raznih računov 726.4 (+ 37.2), skupaj aktiva 9278.5; pasiva: glavnica 50.0, rezervni fond 8.0, bankovci v obliki 5920.7 (— 80.7), državna terjatev na račun začasne zamenjave 352.7, državne terjatve po raznih računih 121.6 (+ 74.2), obveznosti po žiru 419.5, po raznih računih 204.2, skupaj 623.8 (+ 45.8), državna terjatev za založene domene 2188.3, ažija za kupovanje zlata 83.0, skupaj pasiva 9278.5.

Povečanje naše trgovske mornarice. Jadranska plovdba se pogaja z neko angleško ladjedelnico radi nakupa dveh večjih parnikov (4—5000 ton), ki bosta v kratkem dograjena. Ta dva parnika sta namenjena za promet med Jugoslavijo in Črnim morjem.

Nazadovanje prometa v Trstu. »Giornale d'Italia« poroča na podlagi statistike tržaške trgovske zbornice, da je promet v tržaški luki tudi v oktobru nazadoval. Celokupni promet v prvih 10 mesecih tekočega leta je za 15 odstotkov manjši kot promet v odgovarjajoči dobi preteklega leta.

Razdelitev plemenskih mrjaščok. Veliki župan mariborske oblasti je letos zopet razdelil 32 dobrih plemenskih mrjaščok med svinjerejce. Zivali so se oddale iz najboljših domačih vzrejalnic s 50 odstotno drž. subvencijo in bodo od nastopa plem. sposobnosti dalje do dovršenega drugega leta starosti proti primerni skočnini na razpolago za plemenjenje vseh okoliških svinj. Stajališče mrjaščev se razglasi po dotičnih in sosednjih občinah. S to oddajo so zaenkrat vsa razpoložljiva drž. sredstva izčrpana in se nadaljnjih prošelj ne bo moglo več upoštevati.

Rekordna produkcija premoga v Nemčiji. V oktobru je ruska premogovna produkcija dosegla rekord. Nakopalo se je 10.48 milijonov ton premoga napram 9.99 v septembru in 9.89 v oktobru leta 1913. Dnevna produkcija je znašala 408.000 ton napram 366.000 v letu 1913.

Ponudba elektrarne Fala zagrebški občini. Elektrarna Fala pri Mariboru je ponudila zagrebški občini dobavo toka. Zagrebška občina sicer namestila zgraditi lastno hidrocentrale na Savi pri Krškem, kar pa ne bi oviralo, da Zagreb sprejme to ponudbo, ki bi zahtevala razmeroma majhne stroške za investicije. Elektrarna pri Krškem bi se zgradila pozneje, ko se bo konzum električnega toka toliko dvignil, da bi bilo mogoče pri nizki ceni električnega toka obrestovati in amortizirati ogromni kapital, ki je potreben za zgraditev te elektrarne. Falska elektrarna pa bi potem nadomestila primanjkljaj v času nizkega stanja vode na Savi.

Angleška družba prejela monopol za izvoz živine in mesa iz Bolgarije. V Londonu se je osnovala delniška družba za izvoz mesa in živine iz Bolgarije. Polovico delniškega kapitala je podpisala država. Družba bo prejela monopol za izvoz mesa in živine iz Bolgarije.

Evropski aluminijev kartel. Po daljših pogajanjih se je pred kratkim združila francoska, nemška, angleška in švicarska industrija aluminija v kartel, ki ima namen regulirati cene, pospeševati prodajo izdelkov iz aluminija in medsebojno izmenjavati izkušnje glede novih produkcijskih metod.

Borza

Dne 22. novembra 1926.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.466—13.496 (13.47—13.48), Italija 235.02—237.02 (238 bl.), London 274.83 do 275.63 (275.20 den.), Newyork 56.54—56.74 (56.64 den.), Pariz 215—217 (203 zaklj.), Praga 167.70 do 168.50 (168.125 den.), Dunaj 7.9625—8.0125 (7.997), Curih 10.9275—10.9575 (10.942 den.). Curih. Belgrad 9.14 (9.15), Pešta 72.50 (72.50), Berlin 123.10 (123.10), Italija 21.27 bl. (21.70), London 25.145 (25.145), Newyork 518.50 (518.50), Pariz 18.50 (18.75), Praga 15.9625 (15.35), Dunaj 73.15 (73.10), Amsterdam 207.20

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 22. novembra 1926. Višina barometra 308.8 m

Opazovanja	Barometer	Toplota v C°	Rel. vlaga v %	Vetar in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavin			
						ob opazovanju	mm (s 7h)	mm (s 19h)	mm (s 24h)
Ljubljana (dvorec)	7	757.9	11.4	83	SSW 1.5	10	dež	22.4	
	8	758.2	11.3	72	SSW 3	10	dež		17.0
	14	755.8	12.4	81	NE 1.5	10			20
Maribor	21	755.0	14.9	69	SSW 10	10	dež	1.0	10.7
		757.4	13.0	95	mirno	10	dež		13
Zagreb		757.2	17.0	68	SE 5	10			16
Belgrad	8	761.2	18.0	59	SSW 13	10			23
Sarajevo									15
Skopje		768.4	5.0	92	mirno	10			2
Dubrovnik		764.1	18.0	68	SSE 9	8			19
Split		760.6	18.0	83	S 20	10	morje burno	1.0	18
Praga	7	757.9	6.0	—	S 3	7			20

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajska vremenska napoved za torek, dne 23. novembra: oblačno, obilne padavine, toplo, v prostejših legah viharo.

Povpr. barom. višji ko včeraj za mm: 1.4.

Barvne trakove, ogljeni-, povoščeni-, kopirni papir, hektografični zavitki in druge potrebščine pri **Lud. Baraga, Selenburgova ulica 8/1** telefon ste v. 690

Sir H. Rider Haggard:

48

Hči cesarja Montezume.

Zgodovinska povest.

Iz angleščine prevel Jos. Poljanec.

Ves dan smo hitro potovali po tej bajni deželi. Prišli smo skozi mesti Amaquem in Ajocinko, ki jih ne bom opisoval, in marsikatero prijazno vas, ki se je pritiskala k bregovom jezera Čalko. Nato smo stopili na veliko cesto, zgrajeno iz kamna, ki počiva nad vodami, in smo popoldne dospeli do mesta Kvittlahuak. Odtod smo dospeli do Iztapalapan, kjer je Guatemok hotel prenočiti v kraljevi hiši svojega strica Kvittlahua. Ko pa smo prišli v mesto, smo izvedeli, da je cesar Montezuma, kateremu so brzoteki sporočili o našem bližnjem prihodu, poslal naročilo, da naj gremo naprej do Tenoktitlana, in da so pripravili palankine (nosilnice), da bi nas nosili. Stopili smo toraj v palankine, zapustili prijazno mesto samih vrtov in naglo potovali po južnem delu kamenite ceste. Speli smo mimo mest, zgrajenih na koleh, zabitih v dno jezera, mimo vrtov, ki so bili zasajeni na trstju in plavalni po jezeru kot čolni, mimo brezštevlnih piramid in blestečih templjev, skozi brodovja lahkih čolnov in množice Indijancev, ki so hiteli po opravkih sem in tja, dokler nismo proti solnčnemu zatonu dospeli do utrdb, ki se imenuje Holok in stoji na nasipu. Pravim, stoji. Na žalost ne stoji več! Kortez jo je razrušil in ž njo vsa ona krasna mesta, ki so jih tisti dan gledale moje oči.

Pri Holoku je pravzaprav vhod v mesto Tenoktitlan ali Mehiko, najmočnejše mesto, kar sem jih bil videl. Hiše v mestnem okolišu so sicer resda bile

zgrajene iz blata, v bogatejših delih mesta pa so bile sezidane iz rdečega kamna. Vsako hišo je obdajalo dvorišče, katero je zopet obkrožal vrt, vmes pa so bili kanali, ob katerih so se na obeh straneh vile bele steze. Mesto je imelo mnogo trgov, na trgih pa so stale piramide, palače in templji brez števila. Ves zavzet sem jih gledal; ampak to še ni bilo nič, kakor je vse kazalo, v primeri z velikim templjem, ki sem ga naposled zagledal; velika kamenita vrata na severu in jugu, vzhodu in zahodu, njegovo zidovje pokrito z rezbarijami, izklesanimi kačami, njegov polirani tlak in ravne strehe, pokrite s tisoči in tisoči človeških lobanj, prostrani trg, ki ga je obdajal, vse je tvorilo veličasten pogled, da takega še nisem videl. Vendar še nisem bil videl dobro, kajti temnilo se je; nesli so nas po temi naprej, sam nisem vedel kam.

Minulo je nekaj časa in spoznal sem, da smo bili zapustili mesto in stopali v senci mogočnih cedrov po strmi poti navkreber. Kmalu smo se ustavili na velikem dvorišču, kjer so mi veleli, naj stopim iz nosilnice. Nato me je Guatemok peljal v čudovito poslopje, kjer so vse sobe imele strop iz cedrovega lesa in so bile stene pokrite z živobarvnimi zavesami, zlata pa je bilo v tej hiši toliko, kot pri nas doma opeke in hrastovine. Služabniki, ki so držali cedrove palice v roki, so nas peljali po mnogih hodnikih in sobah, dokler nismo naposled dospeli do neke sobane, kjer so nas čakali drugi strežaji, ki so nas umili z blagodišečo vodo in nas oblekli v sijajna oblačila. Odtod so nas peljali do nekih vrat, kjer smo morali sezuti čevlje in je vsakdo izmed nas dobil raskavo, barvasto oblačilo, pod katerim smo skrili prejšnje sijajno oblačilo. Ko smo se oblekli, smo smeli skozi vrata in se znašli v prostrani dvorani, kjer je bilo mnogo plemičev, in nekoliko žensk, ki so vsi stali in

bili oblečeni v podobna raskava oblačila kot mi. Na daljnem koncu te dvorane je stala pozlačena stena ali zaslon, in izza nje so se glasili zvoki prijetne godbe.

Ko smo stali v veliki dvorani, katero so razsvetljevale prijetno dišeče baklje, je prišlo k nam mnogo plemičev, ki so pozdravljali kneza Guatemoka; pri tem sem opazil, da so me vsi zelo radovedno gledali. Kmalu na to je prišla neka ženska, ki je bila jako lepa. Bila je velike zastavne postave in je nosila pod preprostim zunanjim oblačilom sijajno obleko, posuto z vezanjem in dragulji. Dasi sem bil zelo utrujen in ves zmeden, me je njena milina in ljubkost zgrabila kakor kak primaž; še nikdar nisem bil videl take miline. Njene oči so bile ponosne in polne kot jelenje, kodrasti lasje so se ji valili po ramah in poteze njene obraza so bile jako plemenite, vendar nežne, malone žalostne, dasi so bile včasih videti tudi silne. Ta ženska je bila šele v cvetu prve mladosti, morebiti je imela kakih osemnajst let, njena postava pa je bila postava doraščene ženske in nadvse kraljevska.

»Pozdravljen, bratranec Guatemok,« je rekla z zvonkim glasom, »toraj si vendarle prišel. Moj visoki oče te že dolgo čaka in te bo vprašal, zakaj si se tako zakasnil. Tudi moja sestra, tvoja žena, se je že čudila, kako to, da si tako dolgo izostal.«

Ko je govorila te besede, sem bolj čutil kot videl, da me je ženska pozorno motrila s svojimi krasnimi očmi.

»Pozdravljena, sestrčna Otomi,« je odgovoril knez. »Popotne nezgode so me zadrževale. Tobasko je daleč in tudi moj varovanec in tovariš Tjule,« in namignil je proti meni, »je imel nezgodo na potu.« »Kakšna je bila ta nezgoda?« je vprašala.

Pripotožimo LJUDSKO KNJIZNICO (Jugoslovanska knjižnica v Ljubljani): 19. zv. J. O. Curwood, Kazan, volčji pes, Kanadski roman 18 Din, vezan 30 Din. — 20. zv. Ed. About, Kralji gora, 18 Din, vezan 30 Din. — 21. zv. H. R. Haggard, Jutranja zveza 30 Din, vez 40 Din. — 22. zv. Otoka kaplana Granja, Popolvanje okoli sveta, Roman v treh delih, 48 Din, vez 58 Din.

Absolvent

strojne in elektro šole s 3letno prakso na vojnih ladjah išče mesta. Naslov v upr. lista pod št. 8071.

KUHARICA

Išče mesta pri boljši družini. Opravljala bi tudi druga hišna dela. — Ponudbe na upravo pod šifro: »Kuharica« 8093.

ZACETNICA

trgovske stroke, z dobro vzgojo in odličn. referencami, želi službe, najraje v mestu ali bližnji okolici. — Naslov v upravi lista pod šifro: »Oskrbna v hiši« št. 8037.

Mesto skladiščnika, sluge ali vratarja iščem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7964.

Razumen VINIČAR

večjo rodbino se sprejme na posestvu Prosek-dvor. Ponudbe na oskrbništvu Prosek-dvor - Bresterica 8, p. Maribor, ali se tam oseb. predstaviti.

Boljše deklet

se išče za vsa hišna opravila v boljši hiši, v Pančevu (zraven Beograda). Plača dobra. Ako ostane 1 leto v službi, se povrnejo potni stroški za tja in nazaj. — Ponudbe na: B. Vučetin, Pančevo.

Med pristni, namizni, za potice, nudi po Din 22.50 kg velečebelar A. Maček, Vrhnika.

Tovorni auto

(»Torina Fiat Camione«), 34 HP, 1½ tone, pumpne gumije, zadaj dvojna kolesa, kompl., rezervno kolo in orodje, vse v prav dobrem stanju, se po ugodni ceni prodaja pri Franc Grobush, Brežice.

V lepem kraju, poleg cerkve, pošte in postaje je po nizki ceni naprodaj - vsled družinskih razmer,

enonadstr. hiša

s trgovino in lepim, velikim vrtom za zelenjavo. Hiša je tudi primerna za mesarja ali peka. — Naslov v upravi št. 8011.

JOSIP URAN specialna trgovina božičnih okrasov LJUBLJANA, Mestni trg št. 11.

Papir: svilen, taftni, zlat in srebrni, škrbeči in krep. Zlata in srebrna penca. Žica za rože. Žica za obešanje okrasov. Briljantna vrvice, svečke, drške za svečke, čudežne svečke. Prtički za v kot, res krasi in poceni, 20 vzorcev in veličin. Obrazi (Krippenbilder), rojstva (štalice), lameta, girlande od lamete, girlande papirnate, angelski laski (Feenhaar). Razglednice, bloki in hrbljčki za koledarje, krinke in lampijoni. Listje za rože, prašniki (Pötzeln), umetne cvetlice in venci za neveste. Velikanska izbira vsakovrstnih steklenih božičnih okrasov v obliki ptičkov, zvončkov, možičkov, sadja, bunkic, špice, okraski od lamete ter Pratika za leto 1927. Zahtevajte cenik!

V globoki žalosti naznanjamo tužno vest, da je naš nadvse ljubljeni soprog, oče in brat, gospod

Andrej Slokar posestnik in lesni trgovec

po daljši mučni bolezni, danes dne 22. t. m. v 52. letu svoje starosti preminul. — Pogreb blagopokojnega se vrši v sredo 24. t. m. iz hiše žalosti na farno pokopališče V Domžalah, dne 22. novembra 1926. MILKA SLOKAR, soproga. — MILKA, hčerka. — ANGELA SLOKAR, sestra.

Naša preljubljena, dobra hčerka ozir. sestra

Zora

je po daljši mučni bolezni v klinički bolnici v Zagrebu dne 20. t. m. mirno v Bogu zaspala. Sv. maše zadušnice se bodo brale ob sedmini dne 25. t. m. ob 7 zjutraj v frančiškanski cerkvi v Ljubljani. Priporočamo blago pokojnico v molitev in častni spomin.

Ljubljana, dne 21. novembra 1926.

Rodbina D. Štrucelj.

Umetn. POHIŠTVO

(Brandmalerei), za ljubitelje zaradi odpotovanja zelo ugodno naprodaj. — Dnevno od 9.—18. ure pri Greč, Sv. Petra nasip št. 71, I. nadstr., levo.

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob (evnt. tudi ene), kuhinje in pritliklin, išče s 1. jan. 1927 mirna stranka brez otrok in je pripravljena plačati za gotovo dobo vnaprej. Ponudbe na upravnishvo »Slovenca« pod značko: »Nova hiša« 8078.

Mebilir. solčna soba

s poseb. vhodom, se takoj odda gospodični. Naslov v upravi pod: 8079.

AVTO-KOŽUH in več stare obleke se prodaja. — Naslov v upravi št. 8073.

PRIPROSTO sobico

separirano, z navedbo cene, išče miren gospod s 1. decembrom. — Ponudbe upravi lista pod: »Miren gospod« 8074

Proda se lepo,

malo posestvo

obstoječe iz hiše z gosp. poslopjem, vrtom, 2 sadovnjaka in dve njivi, na prijaznem gričku, 20 min. od žel. postaje, zelo primerno za kakega vpokojenca Cena 32.500 Din. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 8082.

RADIO-APARAT

za sprejem na poljubno število slušalic in zvočnik, komplet, novo, radi odpotovanja ceno naprodaj. Ponudbe na upravo lista pod: »Ceno« 8077.

Slike in okvirji

od najcenejše do najdražje izvršitve — slike Madone, svetnikov, krajeve slike, krajevne, zgodovinske in genre - slike v umetn. tisku, olju itd. ter okvirenja v trgovini umetnin

BRAČA JENIČ,

ZAGREB, Ilica 48.

Znatne plačil. polajšave.

Lokal.

Dve pisarniški sobi v sredini mesta se oddajata s 1. decembrom. Naslov v upr. lista pod št. 8072.

Dvokolesa

popravlja najbolje, najhitreje in najceneje FLORJANČIČ, Ljubljana, Nunska ulica št. 3.

Foto M. Japelj Maribor

Aleksandrova c. št. 25/III. nudi lepe slike in zelo poceni

KUHINJSKO POSODO

Kupila, katere je tako lepa! — NEŽICA: Ako se boš poročila in potrebovala, poiđi naravnost v MARI-BOR, Glavni trg 5, k trdki

A. Vicel

tam dobiš najboljšo enajlirano - pločevinasto posodo, znamke »Herkules«, in drugo lažje vrste, ter pocenlanasto in stekleno robo, sploh je to specialna trgovina vseh kuhinjskih potrebščin po zelo nizki ceni.

Gramofonisti!

Prihranili si boste denar in jezo, ako izročite Vaš pokvarjen gramofon nam v popravilo. V naši delavnici se izvršijo vsa popravila strokovno in ceno. Nadomestne dele imamo vedno v zalogi. A. Rasberger, Ljubljana — Tavčarjeva ulica št. 5.

Jamski les!

Kupimo vsako množino jamskega lesa, vsaj polsuh, smrekov, borov, jelkov ali macesnov, dolžine 3—7 m, debeline od 10 cm naprej. Ponudbe franko vagon nakladalne postaje z navedbo množine, cene in dobavnega roka na upravo lista pod šifro: »Jamski les« 8012.

Priporočam se za razna slikarska dela

Izdelujem umetniške oljate slike na platno ter na zid (fresko), sprejemam tudi ljudske odre, križeva pota in sploh vsa cerkvena dela. renoviranje slik, prenavljanje oltarjev itd. Cene zmernel

FRANJO MRČUN, umet. slikar, Bišče pri Domžalah.

KAVARNA in RESTAVRACIJA

s potrebnim inventarjem in lepim stanovanjem, vel. dvoriščem in vrtom ter nizko najemnino, v zelo prometni ulici v Karlovcu, se odda radi starosti. En prostor se more preurediti tudi za trgovino. Resn. reflekt. s potrebnim kapitalom ca. 45.000 Din dobe natančne informacije pri: »ANTE«, Karlovac, ulica Sv. Barbare 7. 7953

Gaterist in žagarski mojster

se sprejmeta. Oferte s spričevali v prepisu na: HARTNER, Murska Sobota.

Pristni tirolski loden

za obleke in »Hubertus«-plašče ima vedno na zalogi manufakturna trgovina

Franjo Majer, Maribor, Glavni trg 9.**Tovarna usnja**

HERMAN BERG V MARIBORU

Usnjarska ulica

sprejema v strojenje vsakovrstne kože na kožuh: lisčje, kune, srne, zajčje, ovčje i. t. d., kakor tudi goveje, telečje, svinjske in drugih več v poljubni izvršbi in najkulantnejših cenah. Kupuje domače štajerske svinjske kakor tudi goveje in vse drugovrstne kože po najvišjih dnevnik cenah.

Naša draga mati, stara mati in tašča, gospa

Emilija Miklauc roj. Schreyer

je v nedeljo, dne 21. t. m. po daljši bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice se vrši v torek, dne 23. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Kralja Petra trg št. 8, na pokopališče k Sv. Križu, kjer bo položeno v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Sveta maša zadušnica se bo brala v cerkvi Marijinega Oznanenja v sredo, dne 24. t. m. ob 7. uri zjutraj.

Wien, Ljubljana, Graz, dne 21. novembra 1926,

Dr. ing. Rudolf Miklauc in ing. Pavel Miklauc, sinova; veletrgovec Franc Drofenig, zet; Emma Miklauc roj. Schreier in Pavla Miklauc roj. Ločnikar, sinahi; Hilde, Hertha in Marion Drofenig, Trude in Rolf Miklauc, vnukinje in vnuk.

Brez posebnega naznanila. — M. P. Z.

Hermína Mušič naznanja v svojem in v imenu svojih otrok Vladimirja, Milana in Marije ter vseh ostalih sorodnikov pretužno vest, da je dne 21. novembra 1926 nenadoma izdihnil njen srčnoljubljeni soprog ožir. oče, brat in stric, gospod

Ivan Mušič davčni nadupravitelj v pok.

Pogreb preblagega pokojnika se vrši v torek, dne 23. novembra 1926 ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti Gradišče 15 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 22. novembra 1926.

M. P. Z.

Tordka R. Miklauc v Ljubljani javlja tužno vest, da je njena so- lastnica, gospa

Emilija Miklauc roj. Schreyer

po daljši bolezni, previdena s svetimi zakramenti v nedeljo dne 21. novembra mirno v Gospodu zaspala. Pogreb blagopokojnice bo v torek dne 23. t. m. ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Kralja Petra trg št. 8, v rodbinsko grobnico pri Sv. Križu. Sv. maša zadušnica se bo darovala v sredo dne 24. t. m. ob 7 zjutraj v cerkvi Mar. Oznanenja.

Blago pokojnico ohranimo v trajnem in častnem spominu,

V Ljubljani, dne 22. novembra 1926.